

VMBO
HAVO
Atheneum
Gymnasium

GSR^G

Jaarverslag

20
20

voor en door christenen

Inhoud

1	Bestuursverslag	3
1.1.	Voorwoord van de bestuurder – managementsamenvatting.....	3
1.2.	Gegevens rechtspersoon.....	5
1.3.	Visie en besturing	6
	Visie, kernwaarden en kernactiviteiten.....	6
	Identiteit en (burgerschaps-)vorming	6
	Juridische structuur	7
1.4.	Corona	11
1.5.	Onderwijs	12
	Onderwijsaanbod	12
	Onderwijsprestaties	13
	Toetsing en examinering	16
	Onderwijskundige ontwikkelingen	17
	Internationalisering	17
	Kwaliteitszorg	18
	Passend onderwijs.....	20
	Veiligheid in het onderwijs.....	22
1.6.	Personeel.....	23
	Strategisch Personeelsbeleid	23
	Professionalisering	23
	Kengetallen.....	24
	Ziekteverzuim	26
	Klachtenbehandeling.....	27
1.7.	Samenwerking.....	28
	Regionale samenwerking	28
	Identiteitsgebonden samenwerking.....	28
1.8.	Financiën	30
	Duurzaamheid	31
1.9.	Continuïteitsparagraaf.....	35
	Leerlingenaantallen (A1)	35
	Personele bezetting (A1)	36
	Meerjarenbegroting (A2).....	37
1.10.	Risicobeheersing.....	41
	Risicobeheersings- en controlesysteem (B1)	41

Belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)	42
1.11. Verslag Raad van Toezicht (B3)	44
1.12. Verslag Medezeggenschapsraad	47
2 Jaarrekening	48
2.1. Algemene toelichting	49
2.2. Balans per 31 december 2020.....	56
2.3. Staat van baten en lasten over 2020.....	57
2.4. Kasstroomoverzicht.....	58
2.5. Toelichting balans.....	59
2.6. Toelichting staat van baten en lasten	67
2.7. WNT-verantwoording 2020.....	71
2.8. Overige gegevens	73
2.9. Voorstel bestemming van het resultaat.....	74
3 Overige gegevens	75
3.1. Accountantsverklaring.....	76

Toelichting

In het jaarverslag informeert het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en de gang van zaken bij de instelling, de uitkomsten van het gevoerde beleid in het jaar waarover verslag wordt gedaan alsmede de aanwending van middelen in dat jaar en de besteding daarvan overeenkomstig de gestelde wettelijke eisen. Het jaarverslag is daarmee ook een verantwoordingsdocument en geeft invulling aan de horizontale dialoog.

Het jaarverslag kent wettelijk de volgende drie onderdelen¹:

- 1) Bestuursverslag
- 2) Jaarrekening
- 3) Overige gegevens

---

¹ Regeling van het Ministerie van OCW: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0023132/2020-11-25>
Onderwijsaccountantsprotocol: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/documenten/publicaties/2020/12/18/onderwijsaccountantsprotocol-ocw-2020>

1 Bestuursverslag

1.1. Voorwoord van de bestuurder – managementsamenvatting

Het jaar 2020 was in veel opzichten voor de GSR een dynamisch jaar, niet in de laatste plaats doordat de coronacrisis net als in heel de samenleving ook op het functioneren van de GSR, de leerlingen en het personeel, veel impact heeft gehad. Wie had begin 2020 gedacht dat termen als lockdown, hybride onderwijs, anderhalve meter, mondkapjes en quarantaine aan het eind van 2020 tot normale gespreksonderwerpen zouden worden beschouwd?

Eind 2019 heeft de bestuurder bekend gemaakt de GSR aan het eind van het schooljaar 2019-2020 te verlaten. De werving van een nieuwe bestuurder verliep voorspoedig. In de zomer van 2020 vond de overdracht van de oude naar de nieuwe bestuurder plaats.

In dit voorwoord benoem ik als nieuwe bestuurder in vogelvlucht de belangrijkste onderwerpen die de agenda van de GSR in 2020 bepaald hebben en dan begin ik met het onderwijs. Dat is immers wat ons drijft en waarin we van betekenis willen zijn, voor de leerlingen allereerst en voor de samenleving in het algemeen. Details volgen in de rest van het jaarverslag.

Onderwijs

Met grote dankbaarheid mogen we constateren dat het onderwijs grotendeels kon doorgaan, ook tijdens de coronacrisis. Het in 2019 gestarte flexonderwijs en de in bijna alle jaarlagen in gebruik zijnde laptops of iPads gaven de flexibiliteit om onderwijs op afstand te verzorgen. In korte tijd werden door docenten voor veel voorkomende situaties kwaliteitskaarten (eenvoudige procesbeschrijvingen) gemaakt. De resultaten over het schooljaar 2019-2020 waren goed, met onderwijsresultaten over de volle breedte boven de norm. Dat geldt ook voor de slaagpercentages, ook al moet hierbij genoemd worden dat de centraal schriftelijke examens niet zijn doorgegaan. De in 2019 door de Inspectie van het Onderwijs gegeven herstelopdracht werd in september 2020 succesvol afgerond, waarmee de GSR heeft aangetoond onderwijs van goede kwaliteit te leveren.

Gedurende het jaar zijn stappen gezet om het flexonderwijs beter te borgen en voor de komende jaren verder te verbeteren voor wat betreft de roostering en de begeleiding van leerlingen en ook het bieden van de verrijking voor leerlingen die meer dan de kern kunnen en willen. De ingezette beweging met kwaliteitskaarten is inmiddels uitgebreid met ambitiekaarten, waardoor vanaf de zomer 2021 met een nieuw schoolplan gewerkt zal worden, volledig bestaand uit ambitiekaarten voor de verschillende beleidsterreinen van de school.

De GSR kreeg eind 2020 een subsidiebeschikking voor een pilot met een praktijkgericht programma voor een nieuwe gecombineerde leerweg voor het vmbo. Hiermee breidt de GSR het vmbo uit naar het profiel Zorg & Welzijn, ook vanuit de christelijke identiteit van de GSR een boeiend profiel en met veel kansen tot samenwerking met bedrijven en instellingen in die sector.

De aanmelding van nieuwe brugklasleerlingen voor het schooljaar 2020-2021 viel helaas tegen. In het najaar van 2020 is daarom een Taskforce Instroom 2021 opgericht om de aanmelding weer minimaal op het oude niveau te krijgen. Voldoende instroom is van wezenlijk belang voor het zelfstandig voortbestaan van de GSR. De wervingsactiviteiten werden bemoeilijkt door de coronamaatregelen, waardoor voor ontmoetingen en open dagen digitale varianten bedacht moesten worden. Inmiddels is bekend dat de aanmeldingen voor 2021-2022 de verwachting overtroffen hebben en daar zijn we natuurlijk heel blij mee.

Personeel

Gezond en vitaal personeel is van cruciaal belang voor een schoolorganisatie. De coronacrisis heeft ook impact op het personeel gehad, met ziekte, quarantaine en een verhoogde werkdruk. In 2020 heeft de zorg voor het personeel een stevige impuls gekregen door een nieuw strategisch personeelsbeleid, gezondheidsbeleid en een regeling voor de gesprekkencyclus. Hiermee wordt de doorgaande ontwikkeling van het personeel bevorderd en naar verwachting ook het ziekteverzuim verder teruggedrongen. De afdelingsleiders hebben een opleidingsprogramma gevolgd om hen hiervoor toe te rusten.

Een extern uitgezet onderzoek naar de ondersteunende diensten van de GSR is in 2020 afgerond. Op basis daarvan en in overleg met het betrokken personeel zijn voorbereidingen getroffen voor een herstructurering, met duidelijker onderscheid tussen enerzijds onderwijs en leerlingondersteuning en anderzijds de diensten die het onderwijs en de onderwijsondersteunende zorg mogelijk maken. Deze herstructurering krijgt in 2021 zijn beslag.

Financiën

De GSR is financieel gezond, maar heeft hierin als relatief kleine school niet veel bewegingsruimte. Een tegenvaller bij de aanmelding van brugklasleerlingen zoals in 2020 heeft meteen effect voor de meerjarenbegroting. Gelukkig kan het boekjaar 2020 – door enkele meevallers – met een minder dan begroot tekort worden afgesloten, maar nog wel met een tekort. Dat betekent dat we ook voor de komende jaren scherpe keuzes maken en nauwkeurig letten op de balans tussen inkomsten en uitgaven.

Organisatie

Eind 2019 is naast de bestaande schoolvereniging een nieuwe schoolvereniging opgericht om de verbreding van de grondslag (van een school vanuit een specifieke kerkelijke denominatie naar een school voor en door christenen) mogelijk te maken. De overdracht van de school van de ene naar de andere rechtspersoon heeft de aandacht gevraagd, maar kon eind 2020 zo goed als afgerond worden beschouwd. De oude schoolvereniging wordt in de loop van 2021 opgeheven.

Aan het eind van 2020 ging de schoolleider GSR-Academie en Zorg met pensioen. De GSR-Academie is als organisatorische entiteit eind 2020 opgeheven en de daaronder ressorterende activiteiten worden in de eerder genoemde herstructurering meegenomen.

Toekomst

Met de focus op een duidelijke profilering van de GSR als school voor voortgezet onderwijs voor en door christenen in de Randstad, de ingezette borging en verbetering van het flexonderwijs, de herstructurering van de ondersteunende diensten en het op alle fronten borgen van een professionele cultuur zijn in 2020 belangrijke stappen gezet om de GSR ook in 2021 en verder te laten floreren. Met deze stappen zorgen we ervoor dat zowel leerlingen als personeel met trots kunnen vertellen aan de GSR in Rijswijk of Rotterdam verbonden te zijn (geweest).

1.2. Gegevens rechtspersoon

De GSR gaat uit van een vereniging. Het lidmaatschap van de vereniging stond conform de statuten alleen open voor leden van een specifiek kerkgenootschap. Enkele jaren geleden is besloten om de identiteit en het toelatingsbeleid van de school en dus ook van vereniging te verbreden, niet meer gebonden aan een specifiek kerkgenootschap. Hiervoor moest een nieuwe vereniging opgericht worden. Dit is op 11 november 2019 gebeurd, waarbij besloten is dat het jaar 2020 het eerste boekjaar onder de nieuwe vereniging zou worden.

De overdracht van de school van de oude naar de nieuwe vereniging heeft in 2020 plaatsgevonden. Hiervoor moest administratief het nodige geregeld worden, zoals het aanvragen van nieuwe aansluitingen bij ABP, Belastingdienst en DUO. Ook moesten alle medewerkers een nieuwe arbeidsovereenkomst krijgen. Praktisch gezien veranderde echter niets, het onderwijs ging gewoon door. Voor leerlingen en ouders/verzorgers is de verandering nagenoeg niet merkbaar geweest. Wel hebben alle ouders/verzorgers die nog niet lid waren, de uitnodiging gekregen om lid te worden van de nieuwe vereniging. De nieuwe vereniging heeft inmiddels meer dan 150 leden en we hopen dat aantal in 2021 verder te verhogen.

De oude vereniging wordt medio 2021 opgeheven, als alle administratieve handelingen zijn afgerond.

	Oud	Nieuw
Naam vereniging	GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in Westelijk Nederland	GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad
Adres en contactgegevens	Rotterdam, hoofdvestiging Almeria-erf 8 Valenciadreef 15 3067 WL Rotterdam 010 - 28 62 930 rotterdam@gsr.nl Rijswijk, nevenvestiging Paukensingel, hoek Luitstraat Trompetstraat 5 2287 TK Rijswijk 010 - 28 62 939 rijswijk@gsr.nl	idem
Bestuursnummer	43591	42813
BRIN-nummers	00TU00 (Rotterdam) 00TU01 (Rijswijk)	idem
KvK-nummer	40341066	76402282

1.3. Visie en besturing

Visie, kernwaarden en kernactiviteiten

Onze missie: Wij helpen kinderen om hun kennis en vaardigheden te ontwikkelen en hun talenten te ontdekken en te ontplooien. Zo leren ze zichzelf kennen en worden ze gevormd als christen. School en ouders werken samen in opvoeding en onderwijs, zodat de jongeren van betekenis kunnen zijn in de samenleving, vandaag en morgen.

Onze visie: De GSR wil een herkenbaar christelijke school zijn in de Randstad. We halen het beste uit elkaar naar boven, we zijn bereid om grenzen te verleggen, we hebben hart voor elkaar en we hebben ruimte om te leren van onze fouten.

Onze kernwaarden: We hebben vier kernwaarden die richtinggevend zijn voor ons gedrag, ons werk en onze houding. Dat geldt voor alle medewerkers en leerlingen.

- *Nieuwsgierigheid:* We staan open voor nieuwe dingen en we waarderen meedenken. Onderwijs is een ontdekkingsreis. Daarom dagen we elkaar uit om op zoek te gaan naar kennis, talenten, vaardigheden en wijsheid. En we wijzen elkaar erop hoe mooi God de wereld geschapen heeft, waar we vol verwondering naar kijken en van genieten.
- *Resultaat:* We inspireren elkaar tot goede prestaties; zo komen talenten tot bloei. Je ontdekt nieuwe dingen wanneer je over grenzen heen kijkt. We zetten ons volledig in voor goede lessen, waarin iedereen veel leert. Excellente resultaten horen daarbij, net als een goed lopende schoolorganisatie.
- *Geloof delen:* Elke dag spreken wij met elkaar over God. Daarbij luisteren we eerbiedig naar de Bijbel. We leren van elkaar wat het betekent om christen te zijn in onze samenleving en in de wereld. We leven in afhankelijkheid van God; dat spreken we dagelijks uit in onze gebeden.
- *Liefde:* Wij geven Gods liefde voor ons door aan elkaar. We hebben oog voor elkaars belangen en we bieden elkaar veiligheid. Wij leven van Gods genade en daarom stellen we onderling vergeving centraal. We hebben hart voor elkaar. We staan voor elkaar klaar en zijn eerlijk.

Onze kernactiviteiten: De GSR verzorgt voortgezet onderwijs voor de niveaus vmbo bk, vmbo tl, havo, atheneum en gymnasium. Dit gebeurt in twee vestigingen: in Rotterdam en in Rijswijk. In het onderwijs richten wij ons op de drie kernfuncties:

- *Kwalificatie:* onderwijs rust leerlingen uit met kennis, vaardigheden en houdingen, die relevant zijn voor de arbeidsmarkt en waarmee iemand zich in de samenleving kan handhaven en ontwikkelen.
- *Socialisatie:* onderwijs waarin jongeren worden voorbereid op een leven als lid van de maatschappij en waar kennismaking met tradities en praktijken plaatsvindt.
- *Subjectivering:* onderwijs dat bijdraagt aan het vormen van de persoon en de leerling op laat groeien tot een zo optimaal mogelijk verantwoordelijk zelfdenkend en -handelend persoon.

Identiteit en (burgerschaps-)vorming

De identiteit van de GSR is af te leiden uit de ondertitel waarmee de GSR zich profileert: voor en door christenen. We vragen zowel van personeel als leerlingen of ze als christen willen leven, omdat we geloven dat we meerwaarde kunnen bieden als het onderwijs zoveel mogelijk aansluit bij de opvoeding thuis. We willen de leerlingen voorbereiden op hun plek als christen in de samenleving en het vervolgonderwijs. In de kernwaarden hierboven staat beschreven hoe we dat vorm willen geven in ons gedrag, ons werk en onze houding.

De GSR wil als school midden in de samenleving staan en daarbij actief invulling geven aan de burgerschapsopdracht voor het onderwijs en voldoen aan alle deugdelijkheidseisen door de wet aan haar gesteld. Integriteit, respect en veiligheid zijn uitgangspunten voor de gedragscode.

Onze vormingsactiviteiten zijn nu sterk verweven met het onderwijs, het mentoraat, de leerlingondersteuning en de identiteitsgebonden activiteiten. In 2020 zijn we begonnen het vormingsdeel meer richting en samenhang te geven. Dit wordt in 2021 vervolgd.

Juridische structuur

De GSR gaat uit van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad.

Artikel 3 Doel

1 De Vereniging heeft tot doel het geven van voortgezet onderwijs overeenkomstig de in artikel 4 geformuleerde grondslag.

2 De Vereniging tracht dit doel te bereiken door:

- a. het oprichten, exploiteren, en behartigen van de belangen van één of meer instellingen op het gebied van voortgezet onderwijs en van organisaties of voorzieningen die voor zulk onderwijs op enigerlei wijze bevorderlijk kunnen zijn;
- b. het zo effectief en doelmatig mogelijk aanwenden van voor het onderwijs beschikbare middelen en daarmee voldoen aan de gangbare normering voor resultaatgerichtheid en doelmatigheid en aan eigentijdse kwaliteitseisen;
- c. het verrichten van al die activiteiten en het inzetten van andere middelen die verband houden met en kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstelling dan wel daaraan dienstbaar kunnen zijn.

3 De Vereniging beoogt niet het maken van winst.

Artikel 4 Grondslag

1 De Vereniging baseert zich bij het verwezenlijken van haar doelstelling op de Bijbel die als het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God wordt aanvaard. De Vereniging staat in de traditie van het gereformeerde geloof zoals zich dat gevormd heeft sinds de Reformatie.

2 Deze grondslag is leidend voor het identiteitsdocument van de School dat door het College van Bestuur wordt vastgesteld en de goedkeuring behoeft van de Raad van Toezicht. Het identiteitsdocument behoeft, voor zover de wet aan hem daartoe een bevoegdheid toekent, tevens het advies dan wel de instemming van de Medezeggenschapsraad.

De Vereniging kent drie organen:

- **Algemene Vergadering**, gevormd door de leden. Leden van de Vereniging kunnen zijn zij die meerderjarig zijn en de in artikel 4 geformuleerde grondslag onderschrijven.
- **Raad van Toezicht**. De leden van de Raad van Toezicht worden door de Algemene Vergadering benoemd. De Raad van Toezicht benoemt, schorst en ontslaat de leden van het College van Bestuur en houdt toezicht op het beleid van het College van Bestuur.
- **College van Bestuur**. Het College van Bestuur is belast met het besturen van de Vereniging.

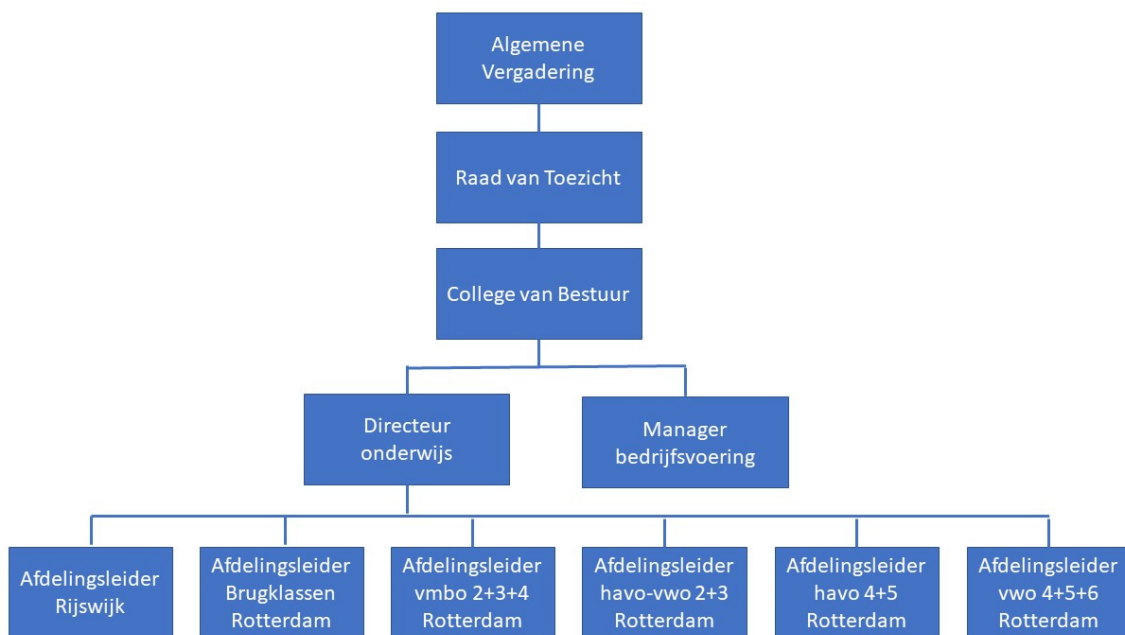
In de statuten van de vereniging staan de taken en bevoegdheden van de genoemde organen en ook de wijze van besluitvorming beschreven.

Schoolleiding

De schoolleiding bestaat naast de eindverantwoordelijke bestuurder (het College van Bestuur) uit een directeur onderwijs en een manager bedrijfsvoering. Het onderwijs is verdeeld in zes afdelingen, die aangestuurd worden door afdelingsleiders.

N.B. Tot eind 2020 maakte ook de schoolleider GSR-academie en Zorg deel uit van de schoolleiding. Deze persoon gaf leiding aan de GSR-academie, gericht op de ontwikkeling en ondersteuning van medewerkers en de aansturing van de leerlingondersteuning. De schoolleider GSR-academie en Zorg is eind 2020 met pensioen gegaan. Al eerder was besloten hiervoor geen opvolger te gaan werven. De activiteiten en medewerkers van de GSR-academie zijn per 1 januari 2021 geplaatst onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder dan wel de directeur onderwijs.

Leden van schoolleiding	Nevenfuncties
Kees Klapwijk, bestuurder tot 1 augustus 2020	
Melle de Vries, bestuurder vanaf 1 augustus 2020	Functie gebonden (en onbezoldigd): • Lid ALV van samenwerkingsverband Koers VO • Lid Algemeen Bestuur van samenwerkingsverband Zuid-Holland West • Lid bestuur CFA/schoolgeld • Lid themacommissie Governance van de VO-raad Voorzitter bestuur stichting ForumC (tot eind 2020, onbezoldigd)
Tea Zwarts, directeur onderwijs	Lid bestuur Stichting Vrienden van de GSR
Gerdine van Harten, manager bedrijfsvoering	Penningmeester Gereformeerde Kerk vrijgemaakt te Voorburg

Leden van de Raad van Toezicht	Hoofd- en nevenfuncties
Hans Storm, voorzitter Lid van de Remuneratiecommissie en Identiteitscommissie Lid sinds 2016, herbenoemd in 2020	Griffier van de Hoge Raad Overige nevenfuncties: • Secretaris/lid van het bestuur van de Stichting voor democratie, recht en het vrije woord. • Secretaris/penningmeester van de Vereniging van oud-leden van de Hoge Raad der Nederlanden en van het parket bij de Hoge Raad der Nederlanden • Voorzitter van het deputaatschap hoger beroep van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) • Lid van het bestuur van de Provinciale ChristenUnie Zuid-Holland • Gastdocent op het gebied van recht en Kerkrecht
Marnix de Romph, vicevoorzitter Lid van de Remuneratiecommissie en Identiteitscommissie Lid sinds 2015, herbenoemd in 2019	Directeur P3NL (federatie van psychologen, psychotherapeuten en pedagogen) Directeur van Oog in oog management BV Overige nevenfuncties: • Voorzitter van de Organisatie van Nederlandse Tandprothetici • Voorzitter van de Stichting Geschilleninstantie Mondzorg • Voorzitter van de Stichting De Mond niet vergeten! • Voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten • Voorzitter van de Stichting Podotherapie Nederland • Lid adviesraad Academie Gezondheidszorg Hogeschool Saxion • Lid adviesraad Kiezen in de GGZ • Lid adviesraad TOP GGZ • Lid kwaliteitsraad Akwa, alliantie kwaliteit in de GGZ
Margit Blokhuis Lid van de Auditcommissie Lid sinds 2018	Directeur bedrijfsvoering bij Rijkswaterstaat-regio Zuid-Holland
Jop Versteegt Lid van de Auditcommissie Lid sinds 2012, afgetreden in 2020	Directeur Business Development voor Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds
Harmen Hindriks Lid van de Auditcommissie Lid sinds 2020	Manager vermogensbeheer en Treasury bij ANWB Overige nevenfuncties: • Lid Belanghebbenden Orgaan Kring ANWB – Stichting De Nationale APF

Ostara de Jager Lid van de Onderwijscommissie Lid sinds 2015, herbenoemd in 2019	Directeur Onderwijs en Ontwikkeling bij Hogeschool Rotterdam Overige nevenfuncties: • Lid Strategische Adviesraad De Verkeersonderneming • Lid Team Jeugdwerk Ondersteuning GKV Capelle aan den IJssel Zuid-West
Ankie van Tatenhove Lid van de Onderwijscommissie Lid sinds 2019	Wethouder in de Gemeente Lansingerland met gezondheid en zorg, jeugd en onderwijs, sport en cultuur en de omgevingswet in portefeuille Nevenfuncties gerelateerd aan de hoofdfunctie: • Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Jeugdzorg Rotterdam-Rijnmond (financiën in portefeuille) • Lid Algemeen Bestuur GGD Rotterdam-Rijnmond Overige nevenfuncties: • Bestuurslid Stichting Racham

Naleving branchecode

In al haar activiteiten is de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 voor de GSR gezaghebbend referentiepunt. De vier principes – verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid – passen heel goed bij de doelen van de GSR. Binnen de school en ook tussen bestuur en intern toezicht wordt het gesprek hierover gevoerd.

In het bijzonder voldoet de GSR aan de zogenaamde pas-toe-bepalingen:

1. Het bestuur publiceert:

a) het jaarverslag, conform de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs; b) de statuten; c) het bestuursreglement; d) de samenstelling, nevenfuncties (zowel bezoldigd als onbezoldigd) en honorering van bestuur en toezichthouder; e) het rooster van af- en aantreden van de toezichthouder cf. de maximale termijn van acht jaar; f) de klachtenregeling; g) de klokkenluidersregeling; h) de integriteitscode.

2. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de wijze waarop de evaluatie van het bestuur door het intern toezicht heeft plaatsgevonden.

3. Een bestuurder in het voortgezet onderwijs kan niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een onderwijsorganisatie binnen de onderwijssector VO, niet zijnde een samenwerkingsverband voor passend onderwijs.

4. Een (oud-)toezichthouder in het voortgezet onderwijs kan niet binnen vier jaar na aftreden benoemd worden tot (dagelijks) bestuurder bij dezelfde onderwijsorganisatie als waar hij toezichthouder is of is geweest.

1.4. Corona

De coronacrisis heeft heel 2020 een grote invloed gehad op het maatschappelijk leven als geheel en daarmee ook op de GSR. Dit werkt door in 2021 en verdere jaren, wetende dat de coronacrisis nog niet voorbij is. In deze paragraaf wordt heel summier geschetst wat de invloed is geweest op de GSR, in onderwijskundig opzicht en in financieel opzicht. Over dit onderwerp is voortdurend afstemming met de MR geweest.

Onderwijskundig

Positief is dat het onderwijs grotendeels (online) kon doorgaan, ook tijdens de coronacrisis en de lockdown periodes. Het in 2019 gestarte flexonderwijs en de in bijna alle jaarlagen in gebruik zijnde laptops of iPads gaven de flexibiliteit om onderwijs op afstand te verzorgen. In korte tijd werden door docenten voor veel voorkomende situaties kwaliteitskaarten gemaakt.

De resultaten over het schooljaar 2019-2020 waren goed, met onderwijsresultaten over de volle breedte boven de norm. Dat geldt ook voor de slaagpercentages, ook al moet hierbij genoemd worden dat de centraal schriftelijke examens niet zijn doorgegaan.

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat in een hybride onderwijssituatie en met meer dan gemiddelde afwezigheid van leerlingen en personeel vanwege quarantaine of ziekte, dat niet alle onderdelen van het onderwijsprogramma aangeboden dan wel gevolgd konden worden. Dit geldt ook voor het toetsen van kennis en praktische vaardigheden. Hierdoor zijn hoe dan ook achterstanden ontstaan. Het is ook duidelijk dat de ene leerling of docent hier beter op kon inspelen dan de andere leerling of docent.

Het is ook goed om hier te melden dat zowel voor leerlingen als personeel het sociaal-emotionele welbevinden sterk onder druk staat als gevolg van de coronacrisis. Er wordt veel van de creativiteit gevergd, terwijl men door de maatregelen meer op zichzelf wordt teruggeworpen. Dat heeft effect op de kwaliteit van het onderwijs.

De werving van nieuwe leerlingen eind 2020 (en begin 2021) werd eveneens gehinderd door de coronamaatregelen. Door de beperkingen in het organiseren van fysieke ontmoetingen is sterk ingezet op digitale varianten en campagnes via social media. In Rotterdam is door de GSR met veel andere scholen samengewerkt aan een digitale scholenmarkt.

Financieel

In 2020 zijn de extra uitgaven gerelateerd aan de coronacrisis (energielasten, CO2-meters, schoonmaakmiddelen) meer dan gecompenseerd door minder apparaatskosten door tijdelijke en gedeeltelijke sluiting van de gebouwen en minder scholings-, personele en leerlingenactiviteiten.

Hierbij moet gezegd worden dat, gezien de beperkte financiële ruimte, gestuurd is op de kosten. Er is bijvoorbeeld niet gekozen voor het huren van extra ruimte, extra investeren in ICT en maar zeer beperkt voor het inzetten van vervangers of andere compenserende maatregelen. Overigens gebeurde dit niet alleen vanuit financieel oogpunt: De beschikbare ICT-omgeving bleek al goed voorbereid op het geven van flexonderwijs en het huren van extra ruimte zou organisatorische problemen geven ten aanzien van het rooster.

In 2021 kunnen de kosten voor surveillanten gedekt worden uit specifieke subsidies (bijvoorbeeld 'Extra hulp voor de klas'). Wel worden extra kosten gemaakt voor schoonmaakmiddelen en energielasten en blijft het risico bestaan op hogere vervangingskosten voor ziekteverzuim.

1.5. Onderwijs

Onderwijsaanbod

De GSR heeft een breed aanbod van onderwijssoorten, zowel op de hoofdvestiging in Rotterdam als de nevenvestiging in Rijswijk.

In Rotterdam hebben leerlingen de keuze uit vmbo-bbl, vmbo-kbl, vmbo-gt, havo, atheneum en gymnasium. Voor vmbo is er ook de mogelijkheid van leerweg ondersteund onderwijs (lwoo).

In Rijswijk hebben de leerlingen in de onderbouw de keuze uit vmbo-bbl en vmbo-kbl (beide tot en met leerjaar 2), vmbo-gt, havo, atheneum en gymnasium. Voor de bovenbouw is er alleen vmbo-gt.

Aantal leerlingen per 1 oktober 2020

	Rotterdam		Rijswijk		Totaal
	Onderbouw	Bovenbouw	Onderbouw	Bovenbouw	
Vmbo-b en vmbo-k	29	30	11		70
Vmbo-gt	45	103	24	40	212
Vmbo-gt / havo	34		11		45
Havo	128	160			288
Havo / vwo	49		38		87
Atheneum	116	189			305
Gymnasium	64	61			125
Vwo	83		38		121
Totaal	548	543	122	40	1253
	1091		162		1253

Door de lagere instroom in 2020 is het aantal leerlingen beduidend lager dan voorgaande jaren.

	Rotterdam	Rijswijk	Totaal
1 oktober 2019	1129	174	1303
1 oktober 2018	1116	162	1278
1 oktober 2017	1128	153	1281

De instroom in 2021 ligt weer op een hoger peil waardoor het leerlingaantal weer groeit.

Onderwijsprestaties

De GSR scoort bij alle standaard indicatoren van de Inspectie van het Onderwijs boven de norm.

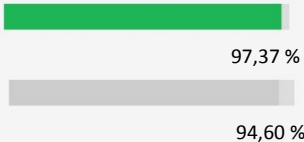

Onderwijspositie

Ten opzichte van de vergelijkingsgroep (vmbo-breed/havo/vwo) scoort de GSR op de onderwijspositie ten opzichte van het advies vanuit het primair onderwijs goed.

2017-2018	1,08%
2018-2019	13,33%
2019-2020	18,37%
Driejaarsgemiddelde	11,11%
Norm Inspectie	-7,00%

Onderbouwsnelheid

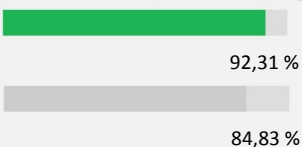

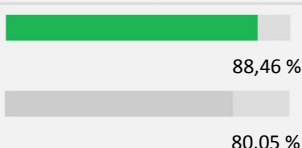
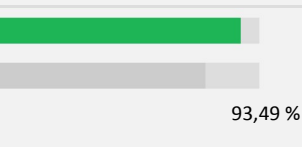
De onderbouwsnelheid is gedefinieerd als het percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2. De vastgestelde norm van de Inspectie bevat de toegepaste correcties op de norm. Voor beide vestigingen voldoet de GSR aan de inspectienorm.

School		Onderbouwsnelheid (gemiddeld %)	17-18	18-19	19-20
GSR Rijswijk (nevenvestiging)	00TU-001		97,87%	96,04%	98,17%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000		98,29%	97,60%	98,80%

- Schoolscore, op of boven de (gecorrigeerde) norm
- Schoolscore, onder de (gecorrigeerde) norm
- Inspectienorm voor de school

Bovenbouwsucces

Het bovenbouwsucces is gedefinieerd als het percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling, per vestiging. De vastgestelde norm van de inspectie bevat de toegepaste correcties op de norm. Voor alle afdelingen en voor beide vestigingen voldoet de GSR aan de inspectienorm.

School		Bovenbouwsucces (gemiddeld %)	17-18	18-19	19-20
vmbo-k					
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000		91,67%		90,48%
vmbo-(g)t					
GSR Rijswijk (nevenvestiging)	00TU-001		89,74%	86,49%	97,50%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000		91,43%	89,22%	95,28%
Havo					
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000		86,77%	92,17%	86,72%
Vwo					
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000		94,25%	92,71%	93,54%

 Schoolscore, op of boven de (gecorrigeerde) norm

 Schoolscore, onder de (gecorrigeerde) norm

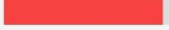

 Inspectienorm voor de school

KNAW-onderwijsprijs 2020

Een leerling uit de examenklas vwo 2020, heeft met haar profielwerkstuk over 'executieve functies' voor het profiel Economie & Maatschappij de eerste prijs gehaald voor de KNAW-onderwijsprijs. Executieve functies zijn de denkprocessen die ons gedrag mede in goede banen leiden. Door deze te stimuleren worden de leerprestaties van leerlingen vergroot, terwijl onderontwikkelde executieve functies kunnen leiden tot onder meer moeite met plannen en leren. Er is onderzocht hoe executieve functies bij kinderen (8-12 jaar) aan de hand van een zelfontworpen spel kunnen worden gestimuleerd.

Examenresultaten

Onderstaande tabel geeft het slaagpercentage per onderwijssoort van Rotterdam en Rijswijk weer. Ook wordt het landelijk gemiddelde, de percentielscore, het aantal deelnemers en een trend weergegeven. De resultaten worden ingedeeld in een percentiel dat de relatieve positie ten opzichte van andere scholen aangeeft.

		Slaagpercentage 2019-2020	Landelijk gemiddelde	Percentiel	Aantal deelnemers	Trend				
						15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
vmbo-b		100,0%	99,4 %	100	2	100%	100%	100%	100%	100%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000	100,0%	99,4 %	100	2	100%	100%	100%	100%	100%
vmbo-k		100,0%	99,5 %	100	10	89%	94%	100%	100%	100%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000	100,0%	99,5 %	100	10	89%	94%	100%	100%	100%
vmbo-(g)t		100,0%	99,2 %	100	75	92%	87%	91%	88%	100%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000	100,0%	99,2 %	100	55	90%	88%	91%	92%	100%
GSR Rijswijk (nevenvestiging)	00TU-001	100,0%	99,2 %	100	20	95%	87%	90%	78%	100%
Havo		92,9%	97,5 %	2	98	92%	89%	85%	95%	93%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000	92,9%	97,5 %	4	98	92%	89%	85%	95%	93%
Vwo		98,7%	98,9 %	31	75	98%	98%	93%	92%	99%
GSR Rotterdam (hoofdvestiging)	00TU-000	98,7%	98,9 %	32	75	98%	98%	93%	92%	99%

Legenda percentielscore

	Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
	Percentielscore tussen 25 en 75
	Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)
	Percentielscore (nog) niet bepaald

Net als in het voortgezet onderwijs in heel Nederland zijn bijna alle leerlingen geslaagd. Alleen het percentage voor havo Rotterdam wijkt af van het landelijke gemiddelde voor 2019-2020. Dit percentage ligt echter in lijn met de slagingspercentages in eerdere jaren.

Toetsing en examinering

Wat betreft toetsing en examinering was 2020 een bijzonder jaar. Vanwege de coronacrisis is het Centraal Examen in 2020 niet doorgedaan. Leerlingen konden op basis van de resultaten van het schoolexamen het diploma behalen. Het schoolexamen moest conform het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden afgemaakt. Op basis van het servicedocument van de VO-raad en het Ministerie van OCW heeft de GSR de maatregelen en voorwaarden uitgewerkt in een kwaliteitskaart 'Schoolexamens'. De wijzigingen in de PTA's zijn ter instemming voorgelegd aan de MR en daarna gecommuniceerd met leerlingen, docenten en ouders/verzorgers.

Het slaagpercentage was hoog in 2020. Behalve op de havo zijn op alle afdelingen 100% van de leerlingen geslaagd. Door het wegvallen van het Centraal Examen is het lastig een oordeel te geven over de normering ten opzichte van eerdere jaren. De eerste terugkoppelingen vanuit het HBO en WO zijn gunstig, leerlingen doen het relatief goed in het vervolgonderwijs.

Overgangsnormen

Ook de overgangsnormen zijn aangepast. In de kwaliteitskaart 'Toetsing, overgangprocedure en –normering' zijn de volgende kaders aangegeven:

- De overgangsregeling is realistisch en waar mogelijk kansrijk;
- De tot 16 maart 2020 (start van de lockdown periode) behaalde resultaten vormen de basis voor het bepalen van de overgang;
- De normen voor de overgang zijn helder voor leerlingen, ouders en docenten;
- Toetsing in de niet-voorexamenklassen wordt uitsluitend gebruikt om inzicht te verkrijgen in de voortgang van de leerling en wordt niet meegewogen in het cijfergemiddelde;
- In alle gevallen is de docentenvergadering de bevoegde instantie om de uiteindelijke beslissing te nemen over de overgang van leerlingen.

In deze kaart is de verdere procedure aangegeven. Deze kaart is ter instemming voorgelegd aan de MR en daarna gecommuniceerd naar leerlingen, docenten en ouders/verzorgers. Door deze regeling zijn veel leerlingen overgegaan, ook de leerlingen die anders zouden doubleren. Dat betekent dat in het schooljaar 2020-2021 een extra inspanning geleverd moet worden om leerachterstanden in te halen.

Voor de voorexamenklassen zijn de volgende kaders ter instemming aan de MR voorgelegd en daarna door middel van een kwaliteitskaart gecommuniceerd met leerlingen, ouders en personeel:

- De toetsing in de voorexamenklassen verloopt realistisch en waar mogelijk kansrijk.
- Er worden alleen toetsen afgenomen die in het PTA als SE-toets zijn aangemerkt;
- De toets dekt (een deel van) een SE-domein af dat volgend jaar niet (meer) wordt getoetst;
- De toetsstof is ingeperkt tot leerstof die in de resterende lessen binnen de kaders van 80+20 per kernles behandeld kan worden;
- Er worden geen aanpassingen gedaan in de weging voor de overgang, tenzij er SE-stof uit periode 4 wordt meegenomen in de toets van periode 5;
- Er worden geen aanpassingen gedaan in de weging voor het SE, tenzij er een beduidend deel van de nu geplande stof wordt opgenomen in het PTA van het examenjaar of er SE-stof uit periode 4 wordt meegenomen in de toets van periode 5;
- De duur van de toets is maximaal 80 minuten;
- Elke aanpassing op het PTA moet voor publicatie geaccordeerd worden door de Examencommissie en de MR.

Onderwijskundige ontwikkelingen

In augustus 2019 is de GSR gestart met flexonderwijs. Deze organisatievorm biedt meer ruimte aan het unieke van iedere leerling en geeft de leerling invloed op zijn eigen ontwikkeling. Er wordt gewerkt met maximaal drie kernlessen van 80 minuten per dag en daaromheen flexlessen van 40 minuten. In de kernlessen wordt de kern van het onderwijsaanbod behandeld, zodat in de flexlessen ruimte is voor extra ondersteuning of juist verdieping. De leerlingen kunnen zelf een keuze maken uit het aanbod van flexlessen. Deze vorm van onderwijs gaf bij het uitbreken van de coronacrisis begin 2020 flexibiliteit. Tegelijkertijd heeft hierdoor de doorontwikkeling van het flexonderwijs minder ruimte gekregen. De borging en verbetering van het flexonderwijs staat vanaf 2021 weer hoog op de agenda, in overleg met de Medezeggenschapsraad.

Een bijkomend voordeel van het uitbreken van de coronacrisis was de stimulans van het online onderwijs. Het merendeel van de leerlingen beschikte al over een eigen laptop of iPad. Ook het kiezen voor alternatieve werkvormen en mogelijkheden om de voortgang te toetsen werd door de coronacrisis gestimuleerd.

Eind 2020 heeft het Ministerie van OCW een subsidieaanvraag voor een pilot nieuwe leerweg vmbo gehonoreerd, vooruitlopend op wettelijke vereisten om een praktische component in de theoretische leerweg op te nemen (in 2024). Positief is dat we hiermee ons aanbod in het vmbo kunnen verbreden met het profiel Zorg & Welzijn.

Internationalisering

De GSR heeft geen actief beleid voor internationalisering. Voor de leerlingen uit de voorexamenklassen worden educatieve reizen georganiseerd, naar Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en Oostenrijk. Hierin wordt door hen kennisgemaakt met de betreffende cultuur en traditie. Door de coronacrisis zijn de buitenlandse reizen in 2020 geannuleerd.

Ambitiekaarten en kwaliteitskaarten

In 2020 is een start gemaakt met het werken met ambitiekaarten en kwaliteitskaarten voor de borging van de kwaliteit van het onderwijs. In de ambitiekaarten worden de schooldoelen verwoord, in de kwaliteitskaarten staat op welke wijze wordt gewerkt aan het behalen van deze ambities. Directe aanleiding was dat het onderwijs vanaf maart 2020 online gegeven moest worden vanwege de lockdown. In 2020 is de ambitiekaart 'professionalisering' opgesteld, waarmee richting is gegeven aan de ontwikkeling van docenten in teamverband. Verder zijn er kwaliteitskaarten ontwikkeld over het online lesgeven, toetsen in coronatijd en mentoraat. Hierdoor kwam meer eenduidigheid in het handelen van de docenten. Dit gaf leerlingen en ouders duidelijkheid over wat zij konden en mochten verwachten van de school.

In het schooljaar 2020-2021 is onder leiding van de nieuwe bestuurder de lijn doorgetrokken door heel het stelsel van kwaliteitszorg te baseren op ambitiekaarten en kwaliteitskaarten.

Tevredenheidsonderzoeken

In het voorjaar van 2020 zijn de gebruikelijke tevredenheidsonderzoeken gehouden onder leerlingen en ouders/verzorgers.

Tevredenheid leerlingen

De respons van leerlingen uit Rijswijk op dit onderzoek was te klein om hier een verantwoord beeld uit op te bouwen.

In Rotterdam zijn de leerlingen bevraagd van alle derde klassen (het jaarlijkse onderzoek voor "Scholen op de kaart"). De uitslag is gebaseerd op de respons van 61 leerlingen. De scores liggen in de buurt van het landelijk gemiddelde. De mentor komt hier positief uit naar voren; leerlingen ervaren de support van de vakdocent als onvoldoende. Het is mogelijk dat dit beïnvloed wordt doordat leerlingen binnen het systeem van flexonderwijs zelf gebruik kunnen maken van de vaklessen; in de praktijk bleef de deelname hieraan achter bij de verwachtingen, mede doordat de mogelijkheden om voor vaklessen in te schrijven organisatorisch soms onvoldoende waren. De GSR blijkt ook voor leerlingen een veilige school (8,17). We zien hier geen speciale aandachtspunten.

In Rotterdam zijn ook de leerling van de voorexamenklassen bevraagd. Hier hebben we de reacties van in totaal 92 leerlingen. Enkele aandachtspunten vanwege een (ten opzichte van de benchmark) lage score:

- De school maakt dingen waar die zij belooft (ca. 5,0 t.o.v. 6,2).
- Ik leer op school om over mijn sterke en zwakke punten te praten (ca. 4,9 t.o.v. 5,7).
- Ik heb genoeg contact met mijn mentor (ca. 6,8 t.o.v. 7,6).
- Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten (ca. 5,7 t.o.v. 6,4).
- Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten (ca. 5,0 t.o.v. 6,2).

Ze zijn bovengemiddeld tevreden over de sfeer en de veiligheid op school (resp. ca. 8,3 en 8,4). En ze zijn positief over de christelijke identiteit (ca. 7,1).

Tevredenheid ouders

Op het tevredenheidsonderzoek onder ouders (van de derde klas leerlingen) kregen we vanuit Rotterdam 54 reacties en vanuit Rijswijk 16 reacties. De ouders zijn overwegend positief over de school. De score die wordt gepubliceerd in Vensters is voor Rotterdam een 8,03 en voor Rijswijk een 8,10; dat is net iets hoger dan de benchmark. Er zijn wel aandachtspunten.

In Rijswijk vinden ouders niet dat de school bekend staat vanwege hoge prestaties (5,30). Overigens vinden ze de resultaten wel in overeenstemming met hun verwachtingen (7,05) en verwachten ze dat hun kind met een goed diploma de school verlaat (7,33). En ze zijn tevreden over het zicht dat ze hebben op de begeleiding door de school (7,58).

In Rotterdam zijn de ouders positief over de resultaten (7,25). Ook ondersteuning vanuit zicht op ontwikkeling wordt positief gewaardeerd met een 7,00.

De ouders zijn zeer tevreden over de GSR als een christelijke school (Rijswijk: 8,31; Rotterdam: 7,98). Ook de veiligheid scoort hoog: Rijswijk 8,75; Rotterdam 8,52). Het domein verantwoording en dialoog scoort ruim voldoende bij de ouders (Rijswijk: 6,93; Rotterdam: 7,19).

Oordeel Inspectie

In januari 2019 heeft de Inspectie van het Onderwijs het vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de GSR en toen tekortkomingen geconstateerd. In een herstelopdracht zijn afspraken gemaakt om de kwaliteitscultuur schoolbreed en het didactisch handelen op de vestiging in Rijswijk te verbeteren. De Inspectie heeft de kwaliteit van het onderwijs op de school op 10 september 2020 opnieuw beoordeeld en geconcludeerd dat het bestuur ervoor gezorgd heeft dat de kwaliteitscultuur en het didactisch handelen zijn verbeterd. De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs van de GSR als Voldoende. Omdat voldaan is aan de herstelafspraken vallen het bestuur en de school onder regulier toezicht.

Als aanbeveling geeft de Inspectie mee: “De verbeteringen zijn nog vers. Het is belangrijk om in de volgende fase de aandacht te blijven besteden aan het vasthouden van de verbeterde kwaliteitscultuur. Het op een meer eenduidige manier werken aan het onderhouden van de ontwikkeling en bekwaamheid van leraren zou hierin ondersteunend zijn.”

Basisaanbod

De GSR hanteert als motto “Goed onderwijs voor alle leerlingen”. Dit impliceert dat elke leerling in beeld is met de specifieke onderwijsbehoeften. Bij het aannemen van nieuwe leerlingen wordt vastgesteld of de GSR in die behoeften kan voorzien en vervolgens worden daarover afspraken gemaakt. De GSR heeft een uitgewerkte ondersteuningsstructuur, met een ruim aanbod. Wanneer de GSR de benodigde ondersteuning niet kan bieden, werken we eraan mee dat de leerlingen op een andere school het onderwijs kan volgen dat nodig is.

‘Goed onderwijs voor alle leerlingen’ betekent in de eerste plaats dat goede zorg en goed onderwijs breed verankerd is in de hele school. Docenten worden daarom geschoold in didactische vaardigheden, vanaf augustus 2020 in ‘feedback in het kader van het formatieve handelen’. Mentoren worden ondersteund in de vormgeving van het mentoraat, met name van het groepsmentoraat. Binnen het groepsmentoraat richten de mentoren zich op groepsvorming en leerprocessen, waarbij leerlingen ook elkaar leren ondersteunen. In het individuele mentoraat vinden de persoonlijke gesprekken plaats. In kernteams (de mentoren van een jaarlaag) ondersteunen mentoren elkaar bij de begeleiding van leerlingen en wordt gebruik gemaakt van elkaars inzichten en expertise. In deze teams wordt de ontwikkeling van de leerlingen besproken. Twee keer per jaar vindt een docentenvergadering plaats. In deze vergadering wordt de ontwikkeling van de leerlingen besproken vanuit het brede perspectief van alle docenten.

In Rijswijk wordt de ondersteuning van mentoren georganiseerd in afdelingsbrede leerling-besprekingen. De school in Rijswijk kent vanwege de schoolgrootte geen aparte kernteams.

Veiligheid is de basisvoorwaarde voor een goed leerklimaat. In het (groeps)mentoraat is veel aandacht voor onderlinge omgang en met name bij de start van het jaar worden de schoolregels besproken. In bijzondere situaties worden externe partijen ingehuurd. In 2020 werd in Rijswijk een training gegeven aan mentoren over de omgang met leerlingen, in Rotterdam is voorlichting aan leerlingen gegeven over het gebruik van sociale media.

Extra ondersteuning

Wanneer er meer specialistische ondersteuning nodig is, dan bepaalt het ondersteuningsteam welke hulp gegeven moet worden: door een studiebegeleider, counselor, BPO-er of schoolmaatschappelijk werker. Deze specialisten begeleiden leerlingen in kortdurende trajecten. Onder begeleiding van de ondersteuningscoördinator wordt bepaald welke ondersteuning gegeven gaat worden aan de leerlingen. Hieronder worden de taken van deze specialisten beschreven:

- **Studiebegeleider:** De studiebegeleider begeleidt leerlingen persoonlijk als sprake is van een ernstige belemmering in studievoortgang. Zowel in Rotterdam als Rijswijk zijn leerlingen op deze manier begeleid. De studiebegeleiders van Rotterdam maakten een filmpje met de onderwerpen die aan bod komen tijdens de studiebegeleiding. Op deze manier wordt de begeleiding voor alle leerlingen en voor ouders toegankelijk. Een van de studievaardigheden die veel aandacht krijgt in deze trainingen is het plannen van (huis)werk. De studiebegeleider deelt deskundigheid op het gebied van leren leren met docenten, die zo hun onderwijs kunnen aanpassen aan de leerbehoeftes van de leerlingen. Met name in de middenbouw van havo/vwo is een toenemende samenwerking tussen de studiebegeleider en de mentoren. Dit beleid om docenten en mentoren te bekwalen in de begeleiding van studievaardigheden staat zowel in Rotterdam als Rijswijk voor de komende jaren op de agenda.

- **Counselor:** De counselor adviseert, samen met de andere specialistische hulp binnen de school, de mentor, klassenteam en kernteam bij de persoonlijke begeleiding van leerlingen, vanuit deskundigheid op het gebied van leren leven. Hij/zij begeleidt zorgleerlingen en informeert waar nodig de mentor. Zo zijn er in het afgelopen jaar leerlingen individueel begeleid en ook in een groep. De groep kreeg de cursus 'stop met stressen'. Tijdens de cursus of na afloop zoeken sommige leerlingen de counselor op om ook in een wat meer vertrouwelijke setting te spreken, vaak over zaken die gerelateerd zijn aan de thuissituatie. Als het een individueel traject is, komen de leerlingen altijd via de mentor bij het ondersteuningsteam terecht. Via een aanmeldingsformulier vult de leerling de hulpvraag in. Met het ondersteuningsteam wordt bepaald welke vorm van begeleiding het beste bij de hulpvraag past. Het afgelopen jaar zijn leerlingen begeleid met perfectionisme, laag zelfbeeld, somberheid, angst en panieklachten. Anderen hebben een complexe thuissituatie waardoor ze vastlopen hun eigen ontwikkelingstaken. In alle gevallen resulteerde het in moeite om zich op de schooltaken te richten, slechte of dalende cijfers, stress, slapeloosheid emotionele ontregeling. Soms was er sprake van spijbelen, achterstanden bij toetsen en opdrachten of te laat komen. Er vindt terugkoppeling plaats naar de mentor. Soms wordt tijdens de leerlingbespreking wat gedeeld, met inachtneming natuurlijk van de privacy van leerlingen. Er vindt overleg plaats met andere leerlingbegeleiders als zij niet meer verder kunnen of gewoon willen sparren.

Ook in Rijswijk was sprake van groeps- en individuele begeleiding. De groepsbegeleiding was helpend voor de groepsdynamica. De groepsbegeleiding was gericht op het gebied van preventie. Thema's waren: (cyber) pesten, discriminatie en racisme, dip of depressie. De groepsbegeleidingen werd afgesloten met drie theatervoorstellingen. Bij deze begeleiding waren de eerste en tweede klassen betrokken. In kleine groepjes zijn executieve vaardigheden in een lessenserie aangeboden aan verschillende leerlingen uit verschillende klassen. In het jaar 2020 is één lessenserie 'response-inhibitie' aangeboden aan een negental leerlingen. De volgende lessenserie 'plannen en organiseren' kon door de lockdown niet aangeboden worden. Helaas heeft corona dit proces vertraagd. Door de lockdown periode waren er minder aanmeldingen voor counseling dan in voorgaande jaren. De thema's waren motivatieproblemen, dip of depressie problematiek, rouwverwerking. De aanmelding verliep via de mentor naar schoolondersteuning coördinator. Daarnaast waren er één-op-één (online) gesprekken met leerlingen die ondersteuning nodig hadden. Het borgen en delen van kennis en vaardigheden vond plaats na een afspraak met een mentor. De mentor vraagt consultatie aan. Het consult bestaat uit hulpvragen opstellen, signaleringen beoordelen, OOP invullen. Maar ook oefenen in gesprekstechnieken.

- **Decaan:** De decaan ondersteunt als deskundige op het gebied van het leren kiezen leerlingen bij het maken van een keuze voor een profiel, vakkenpakket en een vervolgopleiding binnen de GSR en daarbuiten. Dit jaar zijn in de examenklassen de leerlingen begeleid bij studiekeuzestress, twijfel, onzekerheid en angsten. Leerlingen meldden zichzelf bij de decaan of werden door de decanen uitgenodigd. In de klassen voorafgaand aan de profielkeuze werden leerlingen bij deze keuze begeleid. Enkele leerlingen hadden een vervroegde profielkeuze op aanmelding van de ondersteuningscoördinator. In de niet-examenklassen van de bovenbouw ligt het speerpunt op de begeleiding bij de studiekeuze en de motivatie bij leerlingen. De mentoren meldden de leerlingen aan of de decaan ondernam zelf actie. De decanen ondersteunen mentoren en docenten bij de implementatie van (loopbaanoriëntatie en -begeleiding) LOB. Dit jaar werd in mentorlessen in vwo 5 aandacht gegeven aan Stephen Covey. Door Corona is deze samenwerking van mentoren en decaan een keer uitgevoerd. De bedoeling is dat dit zich verder gaat ontwikkelen. De keuzebegeleiding in de onderbouw wordt in toenemende mate gedaan door de mentoren, ondersteund door de decanen. Dit gaat in de komende jaren verder geborgd worden.

- Talentcoach: De talentcoaches hebben een aantal leerlingen begeleid die extra uitdaging nodig hadden. Er zijn met deze leerlingen individuele, uitdagende en bij de leerling passende trajecten uitgezocht en door de coaches begeleid.
- NT2-docent: De docent Nederlands als Tweede Taal begeleidde een aantal leerlingen die niet zijn opgegroeid met Nederlands als moeder- en voertaal. De begeleiding is gericht op voldoende beheersing van de Nederlandse taal om het onderwijs goed te kunnen volgen. Deze begeleiding vond zowel in Rotterdam als Rijswijk plaats.
- BPO-er: Leerlingen die een langdurige ondersteuning nodig hebben, zijn begeleid door de begeleider passend onderwijs (BPO-er). Dit betrof leerlingen met een gediagnosticeerde beperking (autisme en ADHD). De BPO-er begeleidt leerlingen met een structurele specifieke ondersteuningsbehoefte, op basis van een onderwijs perspectiefplan (OOP).

Samenwerkingsverband

In Rotterdam is het samenwerkingsverband Koers-VO ingeschakeld als er op school geen hulp meer geboden kon worden.

In Rijswijk heeft het samenwerkingsverband ondersteund door de inzet van externe trajecten. Er is een gestructureerd overleg tussen school, SMW plus, consulent van het SWV. Leerplicht en JGZ sluiten hierbij op gezette tijden aan op basis van de ondersteuningsbehoefte van de school. Het ondersteuningsteam in Rijswijk wordt versterkt door schoolmaatschappelijk werker en de ambulante-begeleider. Als externe expertise nodig is, dan worden al naar gelang de behoefte vertegenwoordigers van leerplicht, bureau Jeugdzorg en de bij de leerling betrokken hulpverleners uitgenodigd voor overleg.

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Rotterdam en van Rijswijk staat beschreven welke hulp er geboden wordt op de GSR en hoe de samenwerking met het samenwerkingsverband is georganiseerd.

Veiligheid in het onderwijs

De GSR werkt al jaren met een integraal veiligheidsbeleid en heeft voor de vestiging Rotterdam het predicaat 'veilige school'. In 2020 hebben zich geen incidenten voorgedaan.

De tevredenheid over de veiligheid werd door leerlingen in 2020 hoger dan 8 gewaardeerd.

Het veiligheidsbeleid wordt in 2021 geactualiseerd met het oog op de hernieuwde certificering. Ook is in 2021 een permanent maandelijks overleg integriteit en sociale veiligheid onder leiding van de bestuurder gestart.

1.6. Personeel

Strategisch Personeelsbeleid

In 2020 is Strategisch HR beleid vastgesteld voor de komende drie jaar, met als basis het werken vanuit een professionele cultuur, waarin we elkaar vanuit de kernwaarde 'liefde' aan kunnen en durven spreken op houding en resultaat, zonder dat dit ten koste gaat van de prettige sfeer op school. Werkend vanuit deze professionele houding is gestart met de volgende speerpunten:

1. Gezondheid & vitaliteit
2. Organisatie op orde
3. Pedagogisch didactisch handelen

Ad 1: Gezondheid & vitaliteit, onder andere:

- Aandacht voor ziekteverzuim (zie hieronder)
- Aandacht voor duurzame inzetbaarheid. Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over het voeren van gesprekken in het kader van de gesprekscyclus, waarbij de focus ligt op zowel de bijdrage aan de doelen van de school als het persoonlijk welzijn.
- Aandacht voor sociale veiligheid

Ad 2: Organisatie op orde, onder andere:

- In het voorjaar van 2020 is een onderzoek uitgevoerd door adviesbureau B&T naar mogelijke versterking van de ondersteunende diensten met als doel een efficiëntere ondersteuning van het onderwijs. Na de zomervakantie is dit verder opgepakt door de nieuwe bestuurder. In 2021 zal dit resulteren in nieuwe organisatiestructuur voor de ondersteunende diensten.
- Aanzet tot vernieuwd taakbeleid
- Stroomlijnen proces werven en aanstellen nieuwe medewerkers
- Helder beleid rond criteria LB-LC-LD functie

Ad 3: Pedagogisch didactisch handelen, onder andere:

- Formuleren ambities en deze vastleggen in ambitie en kwaliteitskaarten zodat duidelijke doelen en richtlijnen ontstaan.
- Ontwikkelen vakwerkplannen door secties

Professionalisering

Bij de GSR wordt veel werk gemaakt van de begeleiding en professionalisering van (met name startende) docenten. Alle eerstejaars docenten krijgen wekelijks een gesprek, lesbezoek of video-opname van de les. Daarnaast wordt er vijf keer per jaar een dagdeel aan intervisie en training besteed. De tweedejaars docenten kunnen ook nog begeleiding krijgen, in ieder geval wordt er voor hen ook drie keer per jaar een intervisieochtend georganiseerd. Op verzoek kunnen docenten een (beeld-) coaching traject krijgen door een van de eigen (beeld-)coaches. Ook worden er trainingen gegeven, bijvoorbeeld in het verzorgen van (groeps-)mentoraat, het houden van feedbackgesprekken of oudergesprekken.

De afdelingsleiders hebben in juli 2020 een training afgerond op het gebied van leiding geven. De geplande vervolgopleiding die een aantal van hen zou gaan volgen is helaas vanwege corona uitgesteld; wel heeft een aantal intervisie-sessies plaatsgevonden. Veel van de reguliere opleidingen van docenten, bijvoorbeeld gericht op het eigen vak, zijn vanwege de coronacrisis niet of op een

andere manier doorgedaan. De studiedagen voor het eigen personeel – in 2020 gericht op het geven van feedback en de formatieve evaluatie zijn veelal online doorgedaan.

In 2020 waren zestien docenten studierend voor het behalen van hun eerste- of tweedegraads bevoegdheid. Van deze docenten konden zes in 2020 hun programma afronden.

Kengetallen

Peildatum: 31 december; excl. oproep- en uitzendkrachten

DIR: directie

OP: onderwijzend personeel

OOP: onderwijsondersteunend personeel

Aantal medewerkers en fte 2019	Dienstbetrekking	M	V	Totaal	FTE totaal
	DIR	2	2	4	3,90
	OOP	10	29	39	22,29
	OP	64	46	110	79,12
	Eindtotaal	76	77	153	105,30

Aantal medewerkers en fte 2020	Dienstbetrekking	M	V	Totaal	FTE totaal
	DIR	2	2	4	3,90
	OOP	9	29	38	22,06
	OP	66	45	111	81,42
	Eindtotaal	77	76	153	107,38

Leeftijd medewerkers 2019	Leeftijdscategorie	DIR	OOP	OP	Totaal
	>=20 en <25		1	6	7
	>=25 en <30		1	14	15
	>=30 en <35			15	15
	>=35 en <40		2	18	20
	>=40 en <45		4	13	17
	>=45 en <50		5	14	19
	>=50 en <55	1	8	5	14
	>=55 en <60		5	6	11
	>=60	3	13	19	35
	Totaal	4	39	110	153

Leeftijd medewerkers 2020	Leeftijdscategorie	DIR	OOP	OP	Totaal
	>=20 en <25		2	7	9
	>=25 en <30		1	16	17
	>=30 en <35			18	18
	>=35 en <40		2	18	20
	>=40 en <45		4	12	16
	>=45 en <50	1	6	10	17
	>=50 en <55	1	9	7	17
	>=55 en <60		5	6	11
	>=60	2	9	17	28
	Totaal	4	38	111	153

Verdeling docenten qua functieschaal

In onderstaande tabel staan de aantallen docenten in de verschillende functieschalen (LB, LC, LD), aan het einde van het kalenderjaar.

	LB	LC	LD
2019	41	31	38
2020	44	29	38

Op de website www.functiemix.nl zijn de gegevens van de GSR vanaf 2006-2020 te raadplegen. Hieronder een uittreksel, met de waarden in percentages:

	LB	LC	LD	Overig	Functiemix
2018	38,2%	30,9%	30,9%	-	92,7
2019	33,4%	29,8%	35,6%	1,2%	101,0
2020	35,4%	27,0%	36,3%	1,3%	99,6
Maatwerkafpraak MR	25,0%	44,0%	31,0%	-	106,0
2020 Gemiddelde VO Randstad	32,6%	40,9%	26,1%	0,2%	93,1
2020 Gemiddelde VO	42,5%	32,5%	24,4%	0,5%	81,3

De functiemix waarde wordt berekend door het percentage LC en tweemaal percentage LD bij elkaar op te tellen. De maatwerkafpraak met de personeelsgeleding van de MR van de GSR is gemaakt in januari 2015. Deze oude maatwerkafpraak wordt niet gehaald, maar de functiemixwaarde van de GSR zit ver boven de gemiddeldes voor het VO landelijk en in de Randstad.

Tevredenheidsonderzoek onder personeel

In het voorjaar van 2020 is een tevredenheidsonderzoek onder het personeel van de GSR gehouden. Hieraan hebben 81 medewerkers deelgenomen. De resultaten zijn in het najaar met een aantal vertegenwoordigers van OP en OOP doorgesproken. Samengevat is een positieve lijn te zien. De relatie van medewerkers tot hun leidinggevende is sterk verbeterd sinds het vorige onderzoek. Men werkt graag bij de GSR en de veiligheid wordt zeer hoog ervaren.

Er zijn ook verbeterpunten, bijvoorbeeld als het gaat om elkaar aanspreken en communicatie in het algemeen, het spreken over de identiteit en het beleid voor professionalisering. Deze punten zijn of worden opgepakt in de nieuwe gedragscode, het identiteitsplan en het personeelsbeleid voor de komende jaren. In 2022 zal opnieuw een tevredenheidsonderzoek worden uitgevoerd.

Ziekteverzuim

De getallen in onderstaande tabellen zijn op basis van voortschrijdend verzuim.

	Percentage van personeel totaal	Meldingsfrequentie
2020*	5,23	0,91
2019	5,06	1,31
2018	4,6	1,48

	Percentage OP	Benchmark Rotterdam	Benchmark geref./ref./evang. scholen
2020*	4,35	n.n.b.	n.n.b.
2019	4,89	5,1	4,5
2018	5,04	5,8	3,9

	Percentage OOP	Benchmark Rotterdam	Benchmark geref./ref./evang. scholen
2020*	8,58	n.n.b.	n.n.b.
2019	5,84	6,6	4,7
2018	3,31	6,3	4,3

*Vanwege de administratieve overgang naar de nieuwe vereniging per 1 november 2020 is in 2020 uitgegaan van peildatum 31 oktober 2020.

In 2020 is een afname van het ziekteverzuim bij het onderwijzend personeel te zien, terwijl bij het ondersteunend personeel sprake is van een forse toename van het verzuim ten opzichte van de voorgaande jaren. Deze toename is te wijten aan een aantal langdurig verzuimgevallen. Daarbij gaat het voor ongeveer de helft om verzuim wegens psychische klachten.

Vergeleken met het verzuim op VO-scholen in Rotterdam heeft de GSR tot dusver een lager ziekteverzuimpercentage; echter de benchmark met scholen met een vergelijkbare denominatie laat zien dat er zeker verbetering mogelijk is.

Met de sluiting van de scholen in maart/april nam de ziekmeldingsfrequentie vrijwel onmiddellijk af. De verklaring hiervan is mogelijk dat, doordat lessen online werden gegeven er bij docenten minder de noodzaak was om zich ziek te melden doordat er meer regelcapaciteit ontstond. Een voorbeeld hiervan is lesmateriaal klaarzetten dat de leerling zelfstandig kan uitvoeren. Door het afstand houden werden mogelijk andere ziekmeldingen (zoals griep) voorkomen. Hoewel een aantal personeelsleden is getroffen door het coronavirus is de impact gelukkig relatief beperkt gebleven.

In 2020 is gezondheidsbeleid vastgesteld met als doel het ziekteverzuim onder OP en OOP terug te dringen. Begin 2021 is dit in de school geïntroduceerd. Met name meer aandacht voor preventie, o.a. door het voeren van gesprekken over werkdruk, werkplezier en welzijn en duidelijke afspraken over het opnemen van verzuimverlof en mogelijke alternatieven.

Convenantsmiddelen voor werkdrukverlichting en aanpak lerarentekort

In november 2019 heeft de GSR op basis van het convenant 'Aanpak lerarentekort' eenmalig een bedrag van bijna € 200.000,- ontvangen voor werkdrukverlichting en aanpak lerarentekort. De middelen kunnen aangewend worden voor ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leerkrachten, begeleiding van zij instromers en/of onderwijsinnovatie. In 2020 zijn hiervoor geen uitgaven gedaan.

In het begrotingskader 2021 zijn voor besteding vanuit het onderwijzend personeel de volgende ideeën benoemd:

- Begeleiding startende docenten (voortbouwend op het reeds bestaande programma hiervoor)
- Trainingen stresspreventie en eventueel aanvullende begeleiding
- Investeren in leiderschap, ook als het gaat om effectief maken van de gesprekkencyclus
- Investeren in programma's voor generieke vaardigheden voor leerlingen (waardoor dit in de gewone lessen minder aandacht hoeft te krijgen)
- Kwaliteitsborging van het flexonderwijs door (begeleiding bij) invoering ambitiekaarten en kwaliteitskaarten
- Efficiënter inrichten van de ICT-voorzieningen voor betere ondersteuning flexonderwijs
- Verbetering van de interne communicatie (personeelsportaal, personeelsbibliotheek, e-mail, Teams, Up to weetje, SOM, Whatsapp, Zermelo) om helderheid over wat moet en mag te optimaliseren en daarmee de beleefde werkdruk te verlagen
- Investeren in gespreksruimtes en rustige werkplekken voor docenten (althoewel dit in het licht van de plannen voor renovatie/nieuwbouw het minst realistisch is)

Van het budget is k€140 nadrukkelijk in verband gebracht met het terugdringen van het ziekteverzuim (zie initiatieven in bovenstaande lijst) en k€ 50 in verband met de begeleiding van startende leerkrachten (bestaand programma, eerste punt uit bovenstaande lijst).

Verder is k€ 10 gereserveerd voor een kleine aanpassing personeelskamer in Rotterdam voor realisatie stiltewerkplekken (laatste punt uit bovenstaande lijst).

Klachtenbehandeling

De GSR heeft een Protocol Melding, Klacht of Incident (2015). Dit protocol is begin 2021 aangepast na actualisering van de integriteitscode. De nieuwe klachtenregeling is te vinden op de website van de GSR. Voor de klachtenbehandeling is de GSR aangesloten bij de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs.

Er zijn in 2020 geen klachten bij de school ingediend die behandeld moesten worden door de klachtencommissie. De klachten die vanuit ouders/verzorgers dan wel uit de buurt van de school bij de school zijn ingediend, konden binnen de school zelf worden afgehandeld.

1.7. Samenwerking

De GSR is een schoolgemeenschap, waarin onderlinge samenwerking tussen het personeel, tussen personeel en leerlingen en tussen personeel en ouders/verzorgers cruciaal is. Zo maken we samen goed onderwijs en creëren we publieke waarde. De Medezeggenschapsraad speelt hierin een belangrijke rol, omdat hierin personeel in de verschillende soorten, ouders/verzorgers en leerlingen samen vergaderen over de vraagstukken die de school als geheel aangaan.

De gedachte van de GSR als schoolgemeenschap is ook één van de redenen om te kiezen voor een schoolvereniging als rechtspersoon. Parallel hieraan kan de samenwerking met de Stichting Vrienden van de GSR (www.vriendenvandegsr.nl) genoemd worden.

De GSR bestaat als schoolgemeenschap echter niet op zichzelf en ziet juist toegevoegde waarde in het samenwerken met andere scholen en organisaties, zowel op regionaal niveau als wat betreft de identiteitsgeboden samenwerking. In deze paragraaf wordt een beknopt overzicht gegeven.

Regionale samenwerking

Op **gemeenteniveau** vindt samenwerking plaats tussen de schoolbesturen en het gemeentebestuur, zowel in Rotterdam als in Rijswijk. In Rotterdam is dat intensiever, met veel meer schoolbesturen. De samenwerking betreft onder meer het gemeentelijk onderwijsbeleid, de huisvestingsplannen en de doorstroom van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs. Ook werken de schoolbesturen samen aan de aanpak van actuele vraagstukken zoals de coronacrisis, het lerarentekort en het aanvragen van subsidies, zoals voor Extra hulp in de klas.

Voor het **passend onderwijs** maakt de GSR deel uit van het Samenwerkingsverband Koers VO (regio Rotterdam) en het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (regio Haaglanden). Zie voor een nadere toelichting bij paragraaf 1.5.

De GSR heeft vanwege de beide vestigingsplaatsen en de specifieke identiteit te maken met een grote hoeveelheid **toeleverende basisscholen** (meer dan 100). Er wordt geprobeerd met zoveel mogelijk toeleverende basisscholen contact te houden. In elk geval is sprake van intensievere samenwerking met diverse basisscholen van LEV-WN en met de stichting School met de Bijbel in Den Haag, onder meer vanwege de subsidie voor de doorstroom PO-VO.

De decanen van de GSR hebben intensief contact met de **instellingen voor vervolgonderwijs** in de regio, de instellingen voor mbo en hbo en de universiteiten.

Identiteitsgebonden samenwerking

De GSR zoekt voor invulling van de christelijke identiteit in het onderwijs samenwerking met scholen met een vergelijkbare identiteit. Al sinds 2007 is er **GRIP**, een intensief samenwerkingsverband tussen de vier scholen voor gereformeerd voortgezet onderwijs (www.grip-g4.nl). Naast de GSR zijn dat Gomarusscollege (met vestigingen in Groningen, Assen, Drachten, Leeuwarden), Greijdanus (Zwolle, Hardenberg, Meppel en Enschede) en GSG Guido (Amersfoort en Arnhem).

Daarnaast is de GSR onderdeel van het **I&K-netwerk** (www.ienknetwerk.nl), een platform voor het ontwikkelen, samenbrengen en verspreiden van lesmateriaal vanuit christelijk perspectief in het voortgezet onderwijs.

Ook is de GSR lid van **Verus** (www.verus.nl), de vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs in Nederland. De GSR was tot en met 2020 ook lid van het Landelijk Verband van Gereformeerde Schoolverenigingen (LVGS). Deze vereniging is eind 2020 opgeheven. De betreffende scholen werken samen verder in een community onder Verus.

1.8. Financiën

Het ministerie van OCW hanteert vanaf 2015 de eerste vijf in onderstaande tabel opgenomen kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen. De onderwijsinspectie hanteert deze kengetallen als signaleringsgrenzen voor indicatie van mogelijke risico's. In 2020 is de signaleringswaarde eigen vermogen als kengetal toegevoegd. In de tabel zijn de kengetallen weergegeven voor de vereniging voor de balanswaarde ultimo 2020 met vergelijkende cijfers voor 2019 en 2018.

	Omschrijving	Signaleringswaarden	31-12-2020	31-12-2019	31-12-2018
1	Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzieningen)/ totale passiva)	< 0,3	0,66	0,65	0,62
2	Liquiditeit (current ratio), (vlottende activa/kort vreemd vermogen)	< 0,75	2,09	1,83	1,77
3	Huisvestingsratio ((huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten)	> 0,10	0,062	0,061	0,066
4	Weerstandsvermogen, (eigen vermogen/totale baten)	< 0,05	0,17	0,17	0,17
5	Rentabiliteit (resultaat/totale baten)	3-jarig < 0 2-jarig < -0,05 1-jarig < -0,10	-0,0023 0,0013 -0,0023	0,0012 -0,02 0,03	0,0003 -0,001 -0,057
6	Bovenmatig eigen vermogen (eigen vermogen)/ (0,5*(aanschafwaarde gebouwen*1,27)+boekwaarde overige mva+5% totale baten)	> 1,00	0,89	0,84	0,83

Op basis van de kengetallen kan geconcludeerd worden dat de vereniging financieel gezond is en geen bovenmatig eigen vermogen heeft.

De **solvabiliteitsratio 2** ligt door het ontbreken van vreemd vermogen met 0,66 ruim boven de signaleringsgrens van 0,3.

De **liquiditeit** is in 2020 gestegen van 1,83 ultimo 2019 naar 2,09 ultimo 2020. De liquiditeit bevindt zich daarmee ruim boven de kritische ondergrens. Een belangrijke oorzaak voor het toenemen van de liquide middelen is gelegen in het feit dat de uitgaven voor investeringen en groot onderhoud in 2020 ongeveer € 400.000 lager waren dan de afschrijvingskosten en de dotatie groot onderhoud.

Huisvesting: In verband met de start van een nieuwbouw/renovatie traject van het gebouw in Rotterdam en de prioriteit die gegeven is aan het gebouw in Rijswijk in het concept IHP wordt het onderhoud in de gebouwen beperkt tot het hoogst noodzakelijke en wordt er niet meer geïnvesteerd in verbouwingen.

Het meest kritische kengetal voor de vereniging is het **weerstandsvermogen**, omdat de vereniging geen lang vreemd vermogen heeft. Het ministerie stelt een kritische ondergrens van 5% voor het weerstandsvermogen, de vereniging hanteert in het eigen financieel beleid, een ondergrens van 10%. Het weerstandsvermogen is met 17% de afgelopen jaren stabiel. Tekorten verminderen het weerstandsvermogen, ook als dit gebeurt vanuit bestemmingsreserves. Goede sturing op financiële kaders is daarom belangrijk. Op basis van de huidige begroting wordt in 2021 een daling van het weerstandsvermogen verwacht naar 15% als gevolg van besteding van de in de bestemmingsreserve opgenomen eenmalige werkdrukkiddelen die ultimo 2019 zijn verstrekt.

De 3-jarige **rentabiliteit** zit met -0,23% onder de signaleringgrens van de 0. De oorzaak hiervan is een begroot tekort op basis van dekking vanuit een bestemmingsreserve. De prognose voor de 3-jarige rentabiliteit voor 2021 is -0,78% als gevolg van het besteden in 2021 van de eerder genoemde in bestemmingsreserve opgenomen eenmalige werkdrukkiddelen. Ook met deze 3-jarige negatieve rentabiliteit blijft de vereniging financieel gezond, al zijn de reserves beperkt.

De nieuwe indicator signaleringswaarde **eigen vermogen** wil de Inspectie van het Onderwijs gebruiken in het toezicht op de doelmatigheid. Op basis van de formule voor het detecteren van bovenmatig eigen vermogen zit de vereniging € 226.000 onder de signaleringgrens. Het eigen vermogen van de vereniging bedraagt ultimo 2020 € 1.864.149. Hiervan is € 1.466.567 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Het restant van € 397.603 wordt, tezamen met de voorzieningen aangehouden in de vorm van spaargelden. De overige liquide middelen bestaan uit het verschil tussen de kortlopende schulden en de vorderingen.

Duurzaamheid

Voor de GSR is duurzaam en verantwoord omgaan met overheidsmiddelen een basishouding, met een woord uit de Bijbel ook wel rentmeesterschap genoemd. Dat betekent dat bij besluiten tot investeringen nadrukkelijk gekeken wordt naar de effecten voor mens en milieu. Daarbij wordt uitgegaan van integriteit en rechtvaardigheid. In de integriteitscode zijn drie basisprincipes verwoord voor onze verhouding tot onze naaste:

In onze verhouding tot onze naaste, onze medemens (collega's, leerlingen, ouders/verzorgers) laten we ons op grond van het Bijbels onderwijs leiden door drie basisprincipes:

- *We zijn zelf integer, eerlijk en te vertrouwen*
- *We hebben respect voor en vertrouwen in anderen*
- *We bieden sociale veiligheid aan anderen*

Balans

In de jaarrekening is de balans ultimo 2020 opgenomen met vergelijkende cijfers voor 2019. Hieronder volgt een toelichting voor de belangrijkste verschillen.

De boekwaarde **materiële vaste activa** is ultimo 2020 met € 1.466.547, € 216.274 lager dan ultimo 2019. In verband met naderend einde van de levensduur van de gebouwen, worden alleen noodzakelijke vervangingsinvesteringen gedaan. In 2020 is voor € 76.520 (2019: € 389.819) geïnvesteerd.

De **liquide middelen** zijn op 31 december 2020 € 3.075.231, een toename van € 554.425 ten opzichte van 31 december 2019. Zie voor details van de mutaties het kasstroomoverzicht.

De post **vorderingen** ad € 373.512 op 31 december 2020 is met € 153.868 afgenomen ten opzichte van 31 december 2019. De post debiteuren is € 77.011 lager, daarnaast was ultimo 2019 eenmalig een vordering van € 53.097 op het UWV opgenomen voor in 2020 terug te ontvangen transitievergoedingen opgenomen.

De post **voorzieningen** op de balans is op 31 december 2020 met € 1.397.821, € 222.295 hoger ten opzichte van 31 december 2019. Het grootste verschil zit in de toename van de voorziening onderhoud met € 181.35 doordat het bedrag aan dotatie (€ 250.000) hoger is dan de onttrekking voor groot onderhoudswerkzaamheden (€ 68.650). Er is een nieuwe voorziening toegevoegd van € 6.815 voor transitievergoedingen voor tijdelijk personeel. Zie voor verdere details de toelichting in de jaarrekening.

De **kortlopende schulden** zijn met € 1.653.319 ultimo 2020, € 11.836 lager dan ultimo 2019.

Resultaat

Het jaar 2020 is afgesloten met een tekort van € 26.177 bij een begroot tekort van € 32.857. Het verschil met het exploitatieresultaat van € 6.680 is toegevoegd aan de algemene reserve.

In de onderstaande tabel een overzicht van de realisatie 2020 in vergelijking met begroting 2020 en realisatie 2019.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Baten			
Rijksbijdrage	€ 11.162.144	€ 10.833.457	€ 10.879.733
Overige overheidsbijdragen	€ 95.354	€ 78.870	€ 101.743
Overige opbrengsten	€ 134.822	€ 245.970	€ 352.868
Som van de baten	€ 11.392.320	€ 11.158.297	€ 11.334.344
Lasten			
Personele lasten	€ 9.271.194	€ 8.842.116	€ 8.914.790
Afschrijvingen	€ 292.796	€ 299.657	€ 293.014
Huisvestingslasten	€ 580.272	€ 582.510	€ 572.445
Overige lasten	€ 1.275.169	€ 1.469.798	€ 1.500.277
Som van de lasten	€ 11.419.431	€ 11.194.081	€ 11.280.526
Resultaat voor financiële baten en lasten			
	€ 27.111-	€ 35.784-	€ 53.818
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 934	€ 2.927	€ 1.958
Saldo exploitatie	€ 26.177-	€ 32.857-	€ 55.776
Dekking bestemmingsreserve	€ 26.177	€ 32.857	
Resterend saldo exploitatie	€ 0-	€ -	€ 55.776

Belangrijkste verschillen exploitatie 2020 met begroting 2020

De verhoging in de bekostiging voor loonprijsbijstelling van € 267.000 is aangewend voor de verhoging van de salariskosten op basis CAO-afspraken en pensioenpremieverhoging (€ 332.000). De overige baten zijn € 133.000 lager door een afname van ouderbijdragen voor excursies en educatieve reizen die als gevolg van coronamaatregelen niet zijn doorgegaan. Dit wordt in de exploitatie gecompenseerd door een meevaller van € 126.000 voor excursies en educatieve reizen onder de overige lasten.

Negatieve invloed op het resultaat hebben de kosten ziektevervanging, die € 133.000 hoger waren dan begroot en de niet begrootte eenmalige uitkering op basis van de nieuwe CAO. Meevallers waren inkomsten zij-instroom € 58.000, die € 29.000 hoger lagen dan de uitgaven daarvoor in 2020, en € 16.000 meer subsidie gemeente Rotterdam dan begroot, € 39.000 minder uitgaven voor scholing en begeleiding, € 9.000 minder uitgaven voor huisvesting en afschrijving en € 65.000 minder uitgaven aan overige lasten. Veel meevallers in de lasten zijn te verklaren door minder scholings-, personeels- en leerlingenactiviteiten en minder aanwezigheid op school als gevolg van de coronacrisis.

Belangrijkste verschillen exploitatie 2020 met exploitatie 2019

De rijksbijdragen zijn € 282.411 hoger in 2020. In de rijksbijdrage 2019 is een incidentele bijdrage van € 199.588 opgenomen voor vermindering werkdruk, te besteden in 2020 en 2021. De personele bekostiging is in 2020 met € 422.276 verhoogd op basis van aanpassing van de bekostigingsbedragen en wijziging van het aantal leerlingen. De materiële bekostiging en de prestatiebox zijn verhoogd met een totaalbedrag van € 59.307.

De overige baten zijn € 217.864 lager in 2020. In 2020 zijn er € 150.000 minder bijdragen voor educatieve reizen en excursies als gevolg van coronamaatregelen. In 2019 is daarnaast een eenmalig bedrag van € 53.097 aan bijdrage van UWV opgenomen voor eerder betaalde transitievergoedingen voor personeel dat op basis van arbeidsongeschiktheid uit dienst is gegaan.

De personele lasten zijn € 356.404 hoger in 2020. Ongeveer € 400.000 als gevolg van CAO-verhoging en eenmalige uitkering. Er zijn ongeveer € 47.343 minder uitgaven gedaan voor scholing en begeleiding als gevolg van coronamaatregelen.

De overige lasten zijn in 2020 € 225.108 lager: € 150.000 als gevolg van minder uitgaven voor educatieve reizen en excursies. Op diverse andere posten zijn ook minder uitgaven gedaan als gevolg van minder aanwezigheid van personeel en leerlingen op school en minder activiteiten.

Prestatiebox middelen

Bij de vertaling van de landelijke prioriteiten uit het Sectorakkoord naar schoolbeleid en de uitvoering ervan, worden scholen ondersteund. In het Sectorakkoord VO is vastgesteld hoe de minister en de VO-raad de schoolbesturen faciliteren en randvoorwaarden creëren om ambities en de streefdoelen uit het akkoord te realiseren. Besturen kunnen bij het realiseren van hun ambities de middelen uit de prestatiebox inzetten op de volgende gebieden:

- Uitdagend onderwijs voor elke leerling (meer aandacht en uitdaging voor toptalenten) en brede vorming voor alle leerlingen;
- De lerende organisatie;
- Professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren;
- Professionalisering schoolleiders en bestuurders.

In 2020 hebben we een bedrag van € 445.857 ontvangen. De middelen zijn besteed aan de volgende activiteiten: begeleiding van (beginnende) docenten, coaching trajecten, individuele scholingstrajecten, identiteitsontwikkeling, scholing van de afdelingsleiders, ondersteuning beleidsontwikkeling onderwijs en ict, tevredenheidsonderzoeken, project digitalisering, uitbreiding van educatieve software, extra leermiddelen, sociale veiligheid, rekenonderwijs, eigen begeleiding voor de zomerschool, steunlessen en themadagen voor leerlingen, studiebegeleiding en counseling voor leerlingen.

1.9. Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt inzicht geboden in leerlingenaantallen en personele bezetting (A1) en in de meerjarenbegroting voor de komende drie jaar en in de ontwikkeling van de vermogenspositie in deze jaren (A2).

In de volgende paragraaf (1.10) wordt ingegaan op het interne risicobeheersings- en controlesysteem (B1) en wordt een beschrijving gegeven van de belangrijkste risico's en onzekerheden (B2). De Raad van Toezicht geeft in het eigen deel van het bestuursverslag aan op welke wijze hij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek (B3).

Leerlingenaantallen (A1)

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling aangegeven van de leerlingenaantallen vanaf 1 oktober 2019 en de prognose tot en met 1 oktober 2024. Deze prognose is onderdeel van de in december 2020 vastgestelde meerjarenbegroting 2021-2025. Deze leerlingenaantallen zijn bepalend voor de hoogte van de bekostiging van het opvolgende kalenderjaar. Voor de prognose wordt gerekend met een instroom in de brugklas op basis van het gemiddelde van de drie voorliggende jaren, dat is 200 voor Rotterdam en 49 Rijswijk. In schooljaar 2020-2021 was er een tegenvallende instroom van brugklassers van 184 in Rotterdam en 36 in Rijswijk. De instroom voor 2021-2022 ligt, op basis van het aantal aanmeldingen in april 2021, net boven de prognose. De prognose vormt daarmee een realistisch beeld van de te verwachten leerlingenaantallen voor de komende jaren.

Ontwikkeling leerlingenaantallen met prognose voor 2022 en 2023					
Kalenderjaar subsidie	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal leerlingen Rotterdam	1119	1130	1091	1107	1100
Aantal leerlingen Rijswijk	162	174	162	163	154
Aantal leerlingen totaal	1281	1304	1253	1270	1254
mutatie leerlingen t.o.v. 2020 (+ = groei)			-51	-34	-50
mutatie leerlingen t.o.v. 2021 (+ = groei)				17	1
instroom brugklas Rotterdam 1/10 (t-1)	207	210	184	200	200
instroom brugklas Rijswijk 1/10 (t-1)	55	57	36	49	49

Als gevolg van de coronamaatregelen is stevig ingezet op een wervingscampagne via social media, dit heeft resultaat opgeleverd. De ambitie voor komende jaren is te komen tot een beperkte groei van de instroom, waardoor de school een steviger financiële basis krijgt. Er wordt gewerkt aan verdere samenwerking met een aantal basisscholen, waarvan veel brugklassers vandaan komen. Uit analyse van de instroom blijkt dat leerlingen van veel verschillende basisscholen, met soms enkele leerlingen per school. Onderzocht wordt in hoeverre vanuit deze basisscholen verhoging van de instroom mogelijk is.

Personele bezetting (A1)

In de onderstaande tabel is de prognose van de personeelsformatie opgenomen voor de jaren 2021-2023 zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2021-2025. In de prognose is bij het OP rekening gehouden met een fluctuatie van het OP in de verhouding van 1 fte OP bij een wijziging in aantal leerlingen met 25. In de volgende paragraaf wordt aangegeven dat in de meerjarenprognose taakstellingen zijn opgenomen op de personele formatie, op basis van geprognosticeerde begrotingstekorten. Deze taakstellingen zijn nog niet verwerkt in onderstaande prognose van de personele formatie. Een deel van de taakstelling is het gevolg van de invoering van de vereenvoudiging bekostiging vanaf kalenderjaar 2022. Op basis van een gemiddelde fte-prijs van € 80.000, zal op basis van de huidige prognose in 2023 een inkrimping van ongeveer 4 fte nodig zijn.

	2020	2021	2022	2023
	EUR	EUR	EUR	EUR
formatie OP*	81,4	80,4	81,1	80,4
formatie DIR**	3,9	2,9	2,9	2,9
formatie OOP onderwijs	10,3	10,6	10,6	10,6
formatie OOP algemeen	11,8	12,3	12,3	12,3
Totaal	107,4	106,2	107,0	106,3

* De formatie OP is op 1 november 2020 inclusief 1,6 fte voor ziektevervangings

**De formatie directie 2020 is inclusief de formatie directie die wordt doorbelast aan GRIP (0,3 fte)

De afdelingsleiders die de zes onderwijsafdelingen aansturen zijn deels docent en deels afdelingsleider. In de formatie zijn zij formeel onderdeel van het OP.

Meerjarenbegroting (A2)

De cijfers voor de meerjarenbegroting zijn in de onderstaande tabel opgenomen en zijn ontleend aan de door de bestuurder vastgestelde en door de Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting 2021-2025. Deze cijfers zijn aangepast op basis van de werkelijke cijfers in 2020.

Het begrotingstekort van € 210.416 wordt voor € 199.588 gedekt vanuit de in 2019 in een bestemmingsreserve gereserveerde convenantsmiddelen voor werkdrukverlichting voor 2020 en 2021. Deze middelen worden in 2021 in overleg met de personeelsgeleding van de MR uitgegeven. Het resterende tekort van € 10.828 en het tekort van 2023 van € 14.313 worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve voor tijdelijk hogere afschrijvingskosten voor renovatie B-toren.

Meerjaren prognose	Werkelijk 2020 EUR	Begroting 2021 EUR	Begroting 2022 EUR	Begroting 2023 EUR
Baten				
Rijksbijdrage	11.162.144	10.738.826	10.773.499	10.623.773
Overige overheidsbijdragen	95.354	72.520	73.260	73.260
Overige opbrengsten	134.822	251.020	251.020	251.020
Totaal baten	11.392.320	11.062.366	11.097.779	10.948.053
Lasten				
Personele lasten	9.265.886	8.929.969	9.045.360	9.057.999
Taakstelling personeel t.o.v. 1/8/2020	-	-78.792	-189.101	-326.486
Afschrijvingen	292.796	251.043	237.079	236.175
Huisvestingslasten	580.272	592.500	592.500	592.500
Overige lasten	1.275.169	1.577.187	1.384.477	1.416.879
taakstelling overige lasten t.o.v. 2020	-	-10.000	-10.000	-25.000
Totaal lasten	11.414.123	11.261.907	11.060.315	10.952.067
Resultaat voor financiële baten en lasten	-21.803	-199.541	37.463	-4.013
Financiële baten	933			
Financiële lasten	5.308	10.875	11.500	10.300
Saldo financiële baten en lasten	-4.375	-10.875	-11.500	-10.300
Saldo exploitatie	-26.178	-210.416	25.963	-14.313
Dekking vanuit bestemmingsreserve	32.857	210.416	-	14.313

Als gevolg van de lagere instroom brugklassers in schooljaar 2020-2021 is er een taakstelling op de personele begroting per 1 augustus 2021. Voor 2021 betreft dit een bezuiniging voor vijf maanden, die voor twaalf maanden doorwerkt in begrotingsjaar 2022. In 2023 is, op basis van de huidige prognose, een extra bezuiniging noodzakelijk van € 137.000. Daarvan wordt € 61.000 veroorzaakt door de te verwachten daling van de bekostiging als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging. De totale afname van de bekostiging als gevolg hiervan betreft naar schatting € 160.000 in 2025. Het andere deel van de taakstelling wordt veroorzaakt door toename van de salarislasten als gevolg van met name promoties naar LC en LD in de afgelopen jaren. In 2021 wordt er naar gestreefd de bezuiniging te realiseren door

beperking van het aantal taakuren voor docenten naar rato van hun normjaartaak. Uitbreiding van taken gebeurt alleen op basis van specifieke bekostiging vanuit bijvoorbeeld de samenwerkingsverbanden passend onderwijs of andere subsidies.

Op de overige lasten is een beperkte taakstelling opgenomen van € 10.000 in 2021, te verhogen tot € 25.000 in 2023.

Met ingang van 2021 wordt negatieve rente geheven op (spaar-)tegoeden per rekening boven de drempel van € 250.000, hier is in de meerjarenbegroting vanuit gegaan. In het eerste kwartaal van 2021 is de overstap gemaakt naar schatkistbankieren. Dit omdat tot op heden bij schatkistbankieren nog geen negatieve rente geheven en de verwachting ook is dat dit niet zo snel zal gebeuren. De rentelasten die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting zullen daardoor komen te vervallen. Wel zijn er extra bankkosten voor schatkistbankieren. Het positieve effect op de meerjarenbegroting van de overstap naar schatkistbankieren zal, op basis van de huidige rentestanden, ongeveer € 7.500 op jaarbasis zijn.

Een ontwikkeling die in de meerjarenbegroting die is vastgesteld in december 2020, nog niet is meegenomen zijn de in 2021 toegekende extra bekostiging in verband met de coronacrisis en de mogelijkheden van het aangekondigde Nationaal Programma Onderwijs. Dit zal een behoorlijke impact hebben op de omvang van de bekostiging en daarmee de uitgaven van de komende twee schooljaren.

Meerjarenbalans

Op basis van de meerjarenbegroting, de meerjarenonderhoudsbegroting en de meerjareninvesteringsbegroting is een prognose gemaakt van de balans ultimo 2021, 2022 en 2023. Deze wordt weergegeven in onderstaande tabel inclusief een vergelijking met het verslagjaar. Onderaan de tabel zijn geprognosticeerde kengetallen weergegeven. Voor de kortlopende schulden, vorderingen en overige voorzieningen wordt voor de prognose uitgegaan van de bedragen ultimo 2020. Ditzelfde geldt voor de aanschafwaarde materiële vaste activa in de berekening van de signaleringswaarde eigen vermogen.

Meerjaren prognose balans	Werkelijk 2020 EUR	Begroting 2021 EUR	Begroting 2022 EUR	Begroting 2023 EUR
ACTIVA:				
Materiele vaste activa	1.466.547	1.338.751	1.309.577	1.233.809
Totaal vaste activa	1.466.547	1.338.751	1.309.577	1.233.809
Vorderingen	373.512	373.512	373.512	373.512
Liquide middelen	3.075.231	3.164.315	3.014.996	2.660.294
Totaal vlottende activa	3.448.743	3.537.827	3.388.508	3.033.806
TOTAAL ACTIVA	4.915.290	4.876.578	4.698.085	4.267.615
PASSIVA:				
Algemene reserve	1.599.141	1.599.141	1.625.104	1.625.104
Bestemmingsreserve publiek	265.009	54.593	54.593	40.280
Totaal eigen vermogen	1.864.150	1.653.734	1.679.697	1.665.384
Voorzieningen	1.397.821	1.569.525	1.365.069	948.912
Kortlopende schulden	1.653.319	1.653.319	1.653.319	1.653.319
TOTAAL PASSIVA	4.915.290	4.876.578	4.698.085	4.267.615
Financiële kengetallen				
Solvabiliteit 2	66%	66%	65%	61%
Liquiditeitsratio	2,09	2,14	2,05	1,83
Weerstandsvermogen	17%	15%	15%	15%
Kapitalisatiefactor	37%	37%	36%	33%
Signaleringswaarde eigen vermogen	89%	80%	85%	86%
Rentabiliteit 1-jarig	-0,0023	-0,0190	0,0023	-0,0013
Rentabiliteit 2-jarig	0,0013	-0,0023	-0,0105	-0,0083
Rentabiliteit 3-jarig	-0,0023	-0,0078	-0,0063	-0,0060

*in toekomstige kengetallen is voor boekwaarde gebouwen, vorderingen, personele voorzieningen en kortlopende schulden gerekend met bedragen op 31-12-2020

Algemene toelichting

De financiële situatie van de GSR is gezond. Wel laat het weerstandsvermogen zien, dat de reserves niet ruim zijn. Zorgvuldige sturing op beheersing van de kosten is noodzakelijk, zeker gezien de in meerjarenbegroting opgenomen taakstellingen. Door het opnemen van nog in concrete maatregelen te vertalen taakstellingen in de meerjarenbegroting blijven het vermogen en de liquiditeit ruim op peil. De algemene reserve blijft in de prognose intact. Er worden wel middelen onttrokken aan de bestemmingsreserves. Ultimo 2020 is een bestemmingsreserve ad € 100.000 toegevoegd aan de algemene reserves. Deze bestemmingsreserve was in 2015 gevormd voor ombuigingskosten ten aanzien van de doorvoering van de indertijd vanaf 2018 te verwachten vermindering van de

bekostiging met ongeveer 3,75% op basis van het wetsvoorstel vereenvoudiging bekostiging. In 2020 is het wetsvoorstel aangenomen, waarbij op basis van een amendement een toeslag toegekend is voor brede scholengemeenschappen waardoor de structurele vermindering voor de school naar verwachting wordt teruggebracht naar ongeveer 1,7% van de bekostiging. Om die reden en omdat deze vermindering is verwerkt in de meerjarenbegroting, wordt de bestemmingsreserve weer toegevoegd aan de algemene reserve.

Materiële vaste activa: De afname van de boekwaarde in de prognose van € 1.466.547 naar € 1.233.809 in 2023 heeft te maken met het feit dat gezien de nieuwbouwplannen geen investeringen meer zijn begroot voor verbouwingen in beide schoolgebouwen.

Voorzieningen: Het bedrag van € 1.397.821 bestaat ultimo 2020 voor € 554.421 uit personele voorzieningen voor jubilea, vervangingskosten langdurig zieken, spaarverlof en transitievergoedingen. Voor de personele voorzieningen zijn mutaties minder voorspelbaar en wordt in de jaren 2021, 2022 en 2023 uitgegaan van hetzelfde niveau als ultimo 2020. Het restant van € 843.409 is de voorziening voor groot onderhoud.

Groot onderhoud: In de meerjarenprognose van de balans worden de geplande mutaties in de huidige groot onderhoudsvoorziening meegenomen. Dit verklaart ook de forse afname van de voorzieningen in 2023 en daarmee de afname van de liquiditeit. Gezien de leeftijd van daken, gevels en installaties zijn in 2023 diverse grote vervangingen opgenomen in de groot onderhoudsbegroting. Echter gezien de plannen voor nieuwbouw in Rotterdam en de te verwachten nieuwbouw in Rijswijk, is de verwachting dat deze uitgaven niet gedaan zullen worden aan groot onderhoud van de huidige gebouwen. Uiterlijk in 2022 zal de groot onderhoudsvoorziening opnieuw worden opgebouwd volgens de componentenmethode, waarbij rekening gehouden wordt met de dan, naar verwachting, meer concretere nieuwbouwplannen. Mogelijk dat een deel van de in de onderhoudsvoorziening gereserveerde middelen zal worden ingezet voor zelf te bekostigen onderdelen ten aanzien van inrichting, installaties en aankleding van de nieuwe gebouwen.

De **liquiditeit** is met 2,09 ruim voldoende, met name als gevolg van de gereserveerde middelen in de voorzieningen.

Het **weerstandvermogen** ligt met 17% ruim boven de ondergrens van 5%, die de Inspectie van het Onderwijs hanteert in haar beoordelingskader.

Eigen vermogen: De signaleringswaarde ligt onder de door de Inspectie van het Onderwijs gestelde norm. Op basis van de formule voor het detecteren van bovenmatig eigen vermogen zit de vereniging ultimo 2020 € 226.000 onder de signaleringsgrens.

Rentabiliteit: De negatieve cijfers zijn te verklaren door de eerder beschreven besteding van bestemmingsreserves in de jaren 2020 tot en met 2023.

1.10. Risicobeheersing

Risicobeheersings- en controlesysteem (B1)

De administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing van de GSR zijn zodanig ingericht dat de jaarrekening een juist beeld geeft van de financiële situatie van de GSR en de risico's op onrechtmatigheden en fraude zijn beheerst.

De jaarlijkse **planning & control-cyclus** bestaat per kalenderjaar uit een begrotingskader, de begroting, drie financiële kwartaalrapportages en de jaarrekening. Op basis van de aanmelding van nieuwe leerlingen in het voorjaar wordt waar nodig een begrotingsaanpassing gemaakt per 1 augustus van het kalenderjaar. Begin 2021 zal een nieuw format ontwikkeld worden voor de kwartaalrapportages waarbij elk kwartaal een prognose zal worden opgesteld, gericht op een verdere verbetering van de tussentijdse sturing.

Vanuit het oogpunt van risicobeheersing wordt jaarlijks een **meerjarenbegroting** voor vijf jaar opgesteld, gekoppeld aan de jaarbegroting, met een meerjarenonderhoudsbegroting, een meerjarenliquiditeitsbegroting en een meerjareninvesteringsbegroting. Hierbij worden ook scenario's gemaakt gebaseerd op verschillen in instroom nieuwe leerlingen.

Er is een **procuratieregeling** met daarin opgenomen de afspraken ten aanzien van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het gebruik van een elektronisch systeem voor goedkeuring van facturen en betaalopdrachten via het administratiekantoor geeft transparantie in het toepassen van de procuratieregels. Het risico op onrechtmatigheden en fraude wordt hierdoor verkleind. In 2020 is in dit systeem een contractregister toegevoegd. In 2021 zal uitbreiding plaatsvinden naar koppeling tussen contracten en offertes in dit systeem.

Het **treasurystatuut** is erop gericht om de risico's bij belenen en beleggen te beheersen. Het treasurystatuut is in 2013, 2017 en 2019 aangepast aan de actuele regelgeving. In 2020 is geen sprake geweest van beleggingen of het aangaan van langdurige leningen. Gezien de huidige situatie op de financiële markten bieden beleggingen (nog) maar zeer beperkt hogere rendementen dan ontvangen wordt aan spaarrente. Daarnaast zijn er meer risico's aan verbonden. Wel is vanuit risicospreidingsoogpunt in het verleden gekozen voor het spreiden van spaargeld over twee banken. In het treasuryplan 2021 is afgesproken om in 2021 over te stappen op schatkistbankieren om de kosten van negatieve rente te vermijden.

Bij begroting en jaarrekening wordt een **risicoanalyse** opgesteld en door de bestuurder besproken met de auditcommissie van de Raad van Toezicht. Bij bespreking van de jaarrekening wordt deze geactualiseerd. In de volgende paragraaf wordt van deze risicoanalyse een samenvatting gegeven. In 2020 is aanvullend een fraude- en corruptierisico-analyse opgesteld, die jaarlijks in de P&C-cyclus zal worden besproken en waar nodig geactualiseerd.

Voor het opvangen van **personele risico's** zijn verschillende maatregelen genomen. De vereniging is per 1 januari 2015 teruggegaan naar het publieke bestel voor overdragen van het risico WGA. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met verhoging van de WGA-premie op basis van het aantal uitgestroomde medewerkers met een WIA-uitkering. Voor vervanging langdurig zieken wordt aan het einde van elk kalenderjaar een voorziening gevormd. Daarnaast zijn in de begroting middelen gereserveerd voor ziektevervanging en de kosten voor het collectieve en individuele deel van de WW-uitkeringen. Het doel van het in 2020 vastgestelde nieuwe strategisch personeelsbeleid en gezondheidsbeleid en de implementatie ervan is verbetering van de organisatie en het beperken van personele risico's. Voor overige personele risico's is er een beperkte financiële buffer in het eigen vermogen.

Bij beëindiging van arbeidsovereenkomsten worden geen ontslaguitkeringen betaald, anders dan de wettelijk verplichte transitievergoeding.

Belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

In onderstaande tabel staat een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden en de genomen en te nemen beheersingsmaatregelen om de risico's te beperken.

De risico's kunnen verdeeld worden in de volgende aandachtsgebieden (waarbij gezegd moet worden dat een geïdentificeerd risico op kortere of langere termijn vaak effect heeft op meer dan één aandachtsgebied):

- Strategie
  - -
- Operationele activiteiten
  - Coronamaatregelen met diverse extra lasten als gevolg
- Financiële positie
  - Verdere daling instroom brugklassers waardoor verlaging rijksbijdrage
  - Langdurig ziekteverzuim en daardoor hogere personele lasten
  - Uitkeringslasten door arbeidsongeschiktheid of werkloosheid
  - Transitievergoedingen
  - Leermiddelen
  - Huisvestingsprojecten met onvoorziene effecten
- Financiële verslaglegging
  - -
- Wet- en regelgeving
  - -

Risico	Effect	Beheersingsmaatregelen
Verdere daling instroom brugklassers waardoor verlaging rijksbijdrage	In 2020 was sprake van een daling van de instroom van ca. 45 leerlingen ten opzichte van de instroom van 2019. Dit heeft negatieve gevolgen voor de rijksbijdrage. Verdere daling moet voorkomen worden.	Verhoging personele inzet PR eind 2020 en in 2021. Investeren in social mediacampagne. Resultaat instroom in 2021 op niveau meerjarenbegroting.
Langdurig ziekteverzuim en daardoor hogere personele lasten	De kosten voor ziektebegeleiding en vervanging zijn al enkele jaren een aandachtspunt voor de GSR.	Ontwikkeling nieuw strategisch personeelsbeleid en gezondheidsbeleid in 2020, implementatie in 2021.
Uitkeringslasten door arbeidsongeschiktheid of werkloosheid	De GSR betaalt een aandeel in de uitkeringslasten van vertrokken collega's. Dit bedrag is in de afgelopen jaren behoorlijk opgelopen.	Tweemaandelijks evaluatie van begeleidings- en re-integratie-maatregelen voor zieke medewerkers en ex-medewerkers met WW.
Transitievergoedingen	Bij niet functioneren van medewerkers zonder perspectief moet een wettelijke vergoeding betaald worden.	Strakkere sturing op gesprekkencyclus om tijdiger te signaleren en bij te sturen. Voor de transitievergoedingen voor tijdelijke contracten is ultimo 2020 een voorziening gevormd.

Coronamaatregelen met diverse extra lasten als gevolg	De coronacrisis stelt de GSR voor diverse uitdagingen, waarvan de impact nog onvoldoende te overzien is. Denk aan: • Hoger ziekteverzuim • Inzet surveillanten • Hogere energielasten • ICT-investeringen • Overige investeringen	Zie de rapportage in paragraaf 1.4 van het bestuursverslag.
Leermiddelen	Naar aanleiding van het lopende contract voor leermiddelen is een geschil ontstaan. Uitspraak hierover volgt in 2021. De aanbesteding van leermiddelen vanaf 2021-2022 kan hoger uitvallen dan begroot.	T.a.v. de rechtszaak is met de stuurgroep samenwerkende scholen een jurist ingeschakeld. Hierbij is samengewerkt met een grotere groep scholen via inkooporganisatie SIVON, om zodoende een zo scherp mogelijke prijs te bedingen. De aanbesteding is in 2021 afgerond en met een beperkte bezuiniging op het pakket lijkt het mogelijk binnen de begroting te blijven.
Huisvestingsprojecten met onvoorziene effecten	Zowel in Rotterdam als in Rijswijk heeft de GSR te maken met gebouwen die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. In het Integraal Huisvesting Plan van beide gemeenten is/wordt de GSR opgenomen. Dat legt sowieso druk op de organisatie en kan ook tot onvoorziene kosten leiden.	Goede relatie onderhouden met betrokken ambtenaren van de gemeentes. Strakke sturing op het in lijn houden van beschikbaar budget en uitgaven voor (voorbereiding) nieuwbouw. Zorgvuldige selectie van effectieve en efficiënte bouwbegeleiding.

1.11. Verslag Raad van Toezicht (B3)

Het College van Bestuur (CvB) is verantwoordelijk voor het besturen van de vereniging en de school. De vereniging heeft een Raad van Toezicht (RvT) ingesteld. De RvT houdt toezicht op het CvB.

De RvT bestond op 31 december 2020 uit zes leden (in alfabetische volgorde): Margit Blokhuis, Harmen Hindriks, Ostara de Jager, Marnix de Romph (vicevoorzitter), Hans Storm (voorzitter) en Ankie van Tatenhove. Per 1 december 2020 is na twee termijnen het lidmaatschap van Jop Versteegt geëindigd.

Het collectief van de RvT is verantwoordelijk voor zijn toezichthoudende taak. Bij de uitoefening van deze taak werkt de RvT met een aantal voorbereidende commissies: audit (Margit en Harmen), identiteit (Hans en Marnix) en onderwijskwaliteit en HRM (Ostara en Ankie). Deze commissies bereiden, in samenspraak met de bestuurder, het desbetreffende onderwerp voor de vergaderingen van de RvT voor. Daarnaast is er een remuneratiecommissie (Hans en Marnix) die vanuit de RvT de werkgeversrol uitoefent.

De RvT heeft in 2020 zes keer samen met het CvB vergaderd.

Governance

In 2020 heeft de RvT de interne bespreking van een eigen visie op de governance voortgezet. Op 22 maart 2021 heeft de RvT het document vastgesteld, dat vooral bestaat uit een doorontwikkelagenda voor de komende jaren. De RvT zet daarbij in op een versterking van zijn toezichthoudende rol. Daarbij hanteert de RvT drie aanknopingspunten:

- de school als waardengemeenschap;
- de school die opereert in een netwerkstructuur;
- de school die zijn interne verhoudingen en competenties organiseert.

Per commissie zijn hun specifieke terrein ontwikkelpunten en verbeteracties geformuleerd.

Remuneratiecommissie

Binnen de remuneratiecommissie is de invulling van het werkgeverschap van de bestuurder een centraal aandachtspunt. In 2020 is afscheid genomen van de heer Kees Klapwijk, die twaalf jaar de rol van rector-bestuurder heeft ingevuld. Vanwege de bijzondere omstandigheden als gevolg van de coronacrisis is tijdens een digitaal evenement stil gestaan bij dit vertrek. De RvT heeft een exitgesprek gehouden met de vertrekkende bestuurder.

Met ingang van 1 augustus 2020 vult de heer Melle de Vries de rol van bestuurder in. Voor de werving en selectieprocedure die daaraan vooraf is gegaan, is gebruik gemaakt van een extern bureau. Daarnaast is een benoemingsadviescommissie gevormd waarin leden van het managementteam, de MR en de RvT plaatshadden. Het bewaken van de voortgang van het proces lag in handen van de remuneratiecommissie die daarbij bijzonder adequaat ondersteund werd door de P&O-adviseur van de school.

De wisseling van bestuurder heeft de RvT willen aangrijpen om een open, professionele cultuur te stimuleren waarbij sprake is van samenwerking tussen de verschillende gremia op basis van rolzuiverheid. Om tot een breed gedragen functieprofiel te komen is door de MR een enquête uitgezet onder het personeel en zijn er door het externe bureau interviews gehouden. Op basis van de selectiegesprekken (elke kandidaat heeft gesproken met twee commissies die vervolgens tot een unanieme voordracht is gekomen) en het positieve advies van de MR kon de RvT overgaan tot benoeming van de heer De Vries.

Tijdens het verslagjaar zijn door de remuneratiecommissie welbevindingsgesprekken gevoerd met alle individuele leden van de RvT. Hierbij is het eigen functioneren en dat van de Raad als geheel geëvalueerd. Hierbij zijn de zeven basisprincipes van goed toezicht aan bod gekomen. De resultaten van de gesprekken hebben vervolgens zijn beslag gekregen in de doorontwikkelagenda van de RvT die op 22 maart 2021 is vastgesteld.

Identiteitscommissie

De identiteitscommissie heeft tijdens het verslagjaar twee keer vergaderd. Eén keer met de oude en één keer met de nieuwe bestuurder. Hierbij is verkend op welke manier het in de praktijk brengen van de uitgangspunten uit het vigerende identiteitsdocument inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Naar verwachting krijgt dit in 2021 haar beslag.

Onderwijscommissie

Tijdens het verslagjaar heeft de onderwijscommissie van de RvT vijf maal overleg gevoerd met de bestuurder. Naast de onderwijsresultaten 2019-2020 en de consequenties van het einde van de GSR-academie zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Het definitieve rapport van de Onderwijsinspectie na de herstelopdracht. Naar tevredenheid van de RvT heeft de GSR deze herstelopdracht succesvol uitgevoerd.
- De borging en verbetering van het flexonderwijs. In 2020 zijn de evaluatie, de doelen en het stappenplan besproken. De onderwijscommissie blijft ook in 2021 deze ontwikkeling volgen.
- De opzet van het nieuwe kwaliteitsbeleid waarin de basisindicatoren (vanuit het inspectiekader) en de systematiek van ambitiekaarten en kwaliteitskaarten in een PDCA-cyclus een plek krijgen. Hier is eind 2020 een eerste invulling aan gegeven.
- De opdracht voor de Taskforce ter verhoging van de instroom van leerlingen. De eerste focus lag op de korte termijn. In het voorjaar 2021 wordt gekeken naar de strategie voor de langere termijn.
- De impact van de coronamaatregelen op het onderwijs en op het welbevinden van zowel leerlingen als personeel. De RvT complimenteert de GSR met de wijze waarop zij met deze uitzonderlijk moeilijke situatie is omgegaan.

In 2021 ligt de focus op de verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg, de invulling van het ondersteuningsplan en het schoolplan, inclusief de aandacht voor onderwijskundige vernieuwingen in het flexonderwijs.

Auditcommissie

Financiën

Het in meerdere opzichten bijzondere jaar 2020 is afgesloten met een negatief exploitatiesaldo van EUR 26.178, terwijl een tekort van EUR 32.857 was begroot. De auditcommissie is gedurende het jaar op adequate wijze door het CvB geïnformeerd over de ontwikkelingen in exploitatiesaldo als gevolg van de COVID-19 pandemie en ten opzichte van de begroting. Belangrijke thema's hierin waren:

- Ontwikkeling ziekteverzuim
- Ontwikkeling instroom nieuwe leerlingen
- Aangekondigde wetswijziging voor de vereenvoudiging van de bekostiging
- Toekomstige huisvesting in Rotterdam en Rijswijk

De auditcommissie heeft bij het aantreden van de nieuwe CvB intensief gesproken over de financiën en de risico's die van invloed zijn op de financiële positie en daarmee de continuïteit van de GSR. De

auditcommissie heeft vervolgens vastgesteld dat in het begrotingskader de strategische speerpunten en belangrijkste risico's van acties zijn voorzien. Inmiddels zijn de eerste resultaten zichtbaar in een dalend ziekteverzuim en het aantal aanmeldingen net boven het 3-jaarsgemiddelde.

We weten ons gezegend als we terug kijken op de financiële beheersing en de wijze waarop daar met aandacht en energie met elkaar invulling aan wordt gegeven.

Doelmatigheid

Als RvT toetsen wij de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs)opbrengsten die met de ingezette middelen worden behaald. Een causale relatie tussen inzet van financiële middelen en onderwijsopbrengsten is lastig aan te tonen. Hierbij worden benchmarks benut met vergelijkbare scholen (qua denominatie en qua omvang).

Als RvT hebben we in 2020 invulling aan onze toetsing op doelmatigheid gegeven door onderstaande activiteiten:

- periodieke gesprekken met de bestuurder (zes vergaderingen RvT, daarnaast regelmatige overleggen met auditcommissie, identiteitscommissie, onderwijscommissie en het periodieke overleg van de voorzitter en vicevoorzitter van de RvT met de bestuurder);
- tweemaal een gesprek met de Medezeggenschapsraad;
- de financiële meerjarenbegroting en achterliggende onderbouwingen te beoordelen en goed te keuren;
- de bevindingen en rapportages (managementletter) bespreken met de uitvoerende accountant;
- de financiële performance (uitputting versus begroting) te monitoren aan de hand van de door de bestuurder geleverde managementrapportages (per kwartaal).
- het monitoren van de instroom van leerlingen in de brugklassen en het stimuleren van maatregelen om deze instroom voor de toekomst te garanderen;
- het monitoren van de PDCA cyclus en risico control framework;
- het monitoren van de onderwijsopbrengsten aan de hand van rapportages van de bestuurder;
- het monitoren van de mate van tevredenheid van ouders/verzorgers en leerlingen aan de hand van rapportages van de bestuurder;
- kennisontwikkeling door het volgen van cursussen en studiedagen.

Voor zover wij kunnen beoordelen vanuit onze toezichthoudende rol zijn wij van mening dat de bestuurder de financiële middelen doelmatig inzet ten dienste van het onderwijs. Dit oordeel wordt onderbouwd door:

- positieve feedback over de onderwijskwaliteit van ouders/verzorgers, leerlingen en toezichthouders;
- het continu werken aan doorontwikkeling van het onderwijsconcept, bijvoorbeeld flexonderwijs;
- het meer werken aan een koppeling van schoolplan en de (meerjaren)begroting met als gevolg een beleidsrijker (meerjaren)begroting;
- positieve financiële positie op basis van de signaleringswaarden van de Inspectie van Onderwijs.

De komende jaren blijven we er op toezien dat de bestuurder maatregelen neemt die de doelmatigheid bevorderen. Om de bestuurder te ondersteunen worden afspraken gemaakt over de te realiseren (met name) onderwijskundige indicatoren, inclusief de wijze waarop de bestuurder de realisatie hiervan aantoot. Als RvT stimuleren we benchmarking, niet alleen voor de financiële resultaten, maar ook voor onderwijskundige indicatoren.

1.12. Verslag Medezeggenschapsraad

Samenstelling

Januari t/m juli 2020	September t/m december 2020
Leerlingen: Berend de Boo (lid dagelijks bestuur), Jette Koops en Tamar van der Velde	Leerlingen: Bente Klapwijk (lid dagelijks bestuur), Jette Koops en Merel Stam
Ouders: Edo van Driel, Hanneke van Krimpen en Karen Neelis (lid dagelijks bestuur)	Ouders: Jan van den Berg, Alexia Buurman (lid dagelijks bestuur, aangetreden per december 2020) en Hanneke van Krimpen
Personeel: Tom van Dongen (secretaris), Klaas Mars, Hans Mol, Martijn van Oudheusden, Willem Sonneveld (voorzitter), vacature (*)	Personeel: Tom van Dongen (secretaris), Frits Geerds, Ineke de Gelder, Klaas Mars, Martijn van Oudheusden, Willem Sonneveld (voorzitter)

* Wegens persoonlijke omstandigheden is één positie van de personeelsgeleding het tweede deel van het schooljaar 2019/2020 vacant geweest.

Werkwijze

Ieder lid van de MR heeft één of meerdere portefeuilles. Deze portefeuilles zijn afgestemd op de portefeuilles zoals deze ook gebruikt worden in de samenwerking tussen de bestuurder en de RvT (onderwijs, financiën etc.). De portefeuillehouders kunnen apart overleggen, zijn gedetailleerd op de hoogte en hebben een initiërende rol naar de overige MR-leden voor dat specifieke onderwerp.

De MR heeft in het jaar 2020 acht officiële vergaderingen belegd. Het eerste halfjaar vergaderde de MR om vervolgens tijdens een bestuurlijk overleg met de bestuurder en directie mondeling verslag te doen van de vergadering. De instemmingen en adviezen werden officieel per brief gecommuniceerd.

Tijdens het tweede halfjaar, onder de nieuwe bestuurder, waren de bestuurder en de directeur onderwijs elke MR-vergadering een deel aanwezig voor overleg en toelichting. De genomen besluiten werden naderhand schriftelijk gecommuniceerd.

De MR heeft normaal gesproken twee keer per jaar contact met de RvT. Doordat dit jaar een nieuwe bestuurder benoemd moest worden, is dit contact intensiever geweest.

Enkele belangrijke thema's waar de MR in 2020 bij betrokken is geweest, zijn de benoeming van de nieuwe bestuurder, de vernieuwde managementstructuur, de verdere implementatie van het flexonderwijs, het formatieplan 2020/2021, de vernieuwde profielen 2^e Fase, de aangepaste lessentabel, aanpassingen in het examenreglement en natuurlijk de maatregelen die genomen moesten worden vanwege het coronavirus.

Hieronder een complete lijst van de adviezen en de instemmingen voor het jaar 2020:

instemmingen	adviezen
Gewijzigde lessentabel	Profielchets nieuwe bestuurder
Vakantieregeling 2020/2021	Benoeming nieuwe bestuurder
Formatieplan 2020/2021	Schoolondersteuningsprofiel Rotterdam
Schoolgids 2020/2021	Schoolondersteuningsprofiel Rijswijk
Gebruik OPQ-vragenlijst bij werving personeel	Hoofdlijnen begroting 2021-2025
Examenreglement 2020/2021	Managementstatuut
Vakantieregeling 2021/2022	
Strategisch HR-beleid, het gezondheidsbeleid, en de regeling gesprekkencyclus	
Ouderbijdrage 2020/2021 (aangepaste versie)	

2 Jaarrekening

2.1. Algemene toelichting

2.2. Balans per 31 december 2020

2.3. Staat van baten en lasten over 2020

2.4. Kasstroomoverzicht

2.5. Toelichting balans

2.6. Toelichting staat van baten en lasten

2.7. WNT-verantwoording 2020

2.8. Overige gegevens

2.9. Voorstel bestemming van het resultaat

GRONDSLAGEN

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De rechtspersoonlijkheid van de GSR is een verenigingsvorm. Op 1 januari 2020 ging de GSR uit van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Deze vereniging is geregistreerd onder KvK-nummer 40341066 en is gevestigd op het adres van de Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad, Valenciadreef 15, 3067 WL te Rotterdam. Op 9 juni 2020 heeft deze vereniging de school en alle daartoe behorende zaken en vermogensrechten en toe te rekenen schulden per notariële akte overgedragen aan de op 11 november 2019 opgerichte vereniging GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad. Deze vereniging is ingeschreven onder KvK-nummer 76402282 en is eveneens gevestigd op het adres van de Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad. De administratieve overgang van de school bij DUO en als werkgever heeft plaatsgevonden op 1 november 2020. Het administratienummer van DUO van de nieuwe vereniging is 42813. In de notariële akte van overdracht is vastgelegd, dat de exploitatie van de scholen in economische zin reeds plaats vindt vanaf 1 januari 2020 voor rekening en risico van de GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad en dat het eerste boekjaar van de vereniging eindigt op 31 december 2020. Dat betekent dat de nieuw opgerichte Vereniging verslag legt over het volledige boekjaar 2020.

De GSR is een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs. Dat betekent dat er onderwijs wordt aangeboden op de niveaus van vmbo (basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg), havo en vwo (atheneum/gymnasium).

Treasurystatuut

De GSR heeft sinds 10 juni 2003 een treasurystatuut, waarin de bepalingen zijn opgenomen inzake het belenen en beleggen door de GSR. Op 19 december 2013 is dit treasurystatuut herzien. Op basis van nieuwe regelgeving is het treasurystatuut gewijzigd en op respectievelijk 29 mei 2017 en 3 juni 2019 zijn de wijzigingen in het treasurystatuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd en door het College van Bestuur vastgesteld.

Beleggingen en beleningen

Zowel in verslagjaar 2020 als verslagjaar 2019 stonden de overtollige liquide middelen uit op spaarrekeningen. In beide jaren had de vereniging geen beleggingen, geen leningen en geen derivaten.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaat-bepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover niet anders is vermeld wordt een actief in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie wordt in hele euro's opgenomen.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Bij de voorzieningen is aangegeven welke veronderstellingen de basis vormen voor de getroffen voorzieningen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar, dat is geëindigd op 31 december 2020.

Continuïteit

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2020. Het college van bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het college van bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden.

GSR maakt geen gebruik van financiële derivaten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de vereniging historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalings-verplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de verenigingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waarde-vermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

In verslagperiode hebben zich geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en leermiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de vereniging in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met de restwaarde. Op verbouwingen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris en apparatuur: 10% - 25%
- Gebouwen en terreinen: 5% - 10%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd voorzieningen.

Voor kosten van herstel wordt een voorziening gevormd, zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardevermindering

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de eventuele bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Bestemmingsreserves betreffen middelen die zijn verkregen met een door het bestuur aangegeven specifieke bestemming. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan. Op de bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur. Het eigen vermogen betreft volledig publieke middelen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd. De personele voorzieningen worden in beginsel gewaardeerd tegen contante waarde, tenzij anders aangegeven. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen. Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd door de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de staat van baten en lasten.

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Voor uitgaven voor groot onderhoud aan de gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. GSR maakt gebruik van de toegestane overgangsregeling voor de kalenderjaren 2018, 2019 en 2020 om de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspann gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, waarbij is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Deze methode is in 2017 en voorgaande jaren eveneens toegepast.

Voorziening loonkosten personeel

Op basis van de langdurige ziektegevallen wordt een voorziening getroffen voor de nog te betalen loonkosten in de eerste twee ziektejaren. De inschatting van de nog te verwachten ziekte duur wordt gemaakt door de leidinggevende van betrokken medewerkers op basis van zijn gesprekken met de bedrijfsarts. De voorziening loonkosten personeel wordt gewaardeerd tegen nominale waarde op basis van de salariskosten voor betreffende medewerker in de begroting 2020. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, deze waardering komt overeen met de nominale waarde vanwege de lage disconteringsvoet ultimo 2020. Op de voorziening loonkosten personeel zijn de bedragen afgeboekt die ultimo 2019 waren geboekt voor te verwachten vervangingskosten in 2020.

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening betreft de te verwachten betalingen aan jubileumgratificaties in de komende jaren op basis van het huidige personeelsbestand in vaste dienst en de inschatting van de blijf kans van deze medewerkers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde en is berekend met een disconteringsvoet van 0,5%. Ultimo 2019 was de disconteringsvoet 1%. Op basis van het personeelsbestand op 31 december 2020 is een nieuwe inschatting gemaakt van de in de toekomst te betalen jubileumgratificaties. De mutatie van de voorziening is gelijk aan het verschil van de inschatting ultimo 2019 en ultimo 2020 en het verschil als gevolg van wijziging van de disconteringsvoet.

Voorziening LPB-verlof

Overeenkomstig hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen van de richtlijnen worden de gespaarde verlofuren als gevolg van de afspraken duurzame inzetbaarheid van de werktijdenvermindering voor senioren conform paragraaf 2, alinea 203, van dat hoofdstuk, op de balans opgenomen als een verplichting uit hoofde van een opbouw van rechten, omdat de gespaarde rechten op doorbetaalde afwezigheid kunnen worden opgenomen of verzilverd. De voorziening betreft spaaruren op basis van de regeling levensfasebewust personeelsbeleid in de CAO VO. De duur van de voorziening is afhankelijke van individuele keuze door de werknemer. Ieder jaar kan de keuze gemaakt worden het gespaarde verlof, geheel of gedeeltelijk op te nemen. Na vier jaar wordt het aantal uren omgezet in de loonwaarde van de uren op dat moment. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, deze waardering komt overeen met de nominale waarde vanwege de lage disconteringsvoet ultimo 2020.

Voorziening transitievergoedingen

Op 1 januari 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden ter vervanging van de Wet werk en zekerheid (WWZ). Dit houdt in dat bij tijdelijke contracten waarbij het bij het aangaan van het contract zeer waarschijnlijk is dat het contract niet zal worden verlengd, er een transitievergoeding dient te worden uitbetaald aan de medewerker. Omdat de opbouw plaatsvindt sinds de indiensttreding en de WAB definitief is geworden is er een voorziening gevormd. De voorziening is gevormd middels de nieuwe berekening van de transitievergoeding op medewerkersniveau maal het kans percentage dat een medewerker geen verlenging krijgt. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, deze waardering komt overeen met de nominale waarde vanwege de lage disconteringsvoet ultimo 2020.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premie.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voorgang van de gesubsidieerde activiteiten.

Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Leasing en operationele leases

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

In de verslagperiode is geen sprake geweest van leasing. Er is een meerjarig huurcontract aangegaan voor kopieermachines en printers op 27 juni 2019, dit contract loopt tot 1 augustus 2022.

Rentebaten en –lasten

Rentebaten en rentelasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

Balans per 31 december 2020 (na voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	937.830	1.035.223
1.2.2 Inventaris en apparatuur	528.717	647.598
Totaal Materiële vaste activa	<u>1.466.547</u>	<u>1.682.821</u>
Totaal Vaste activa	<u>1.466.547</u>	<u>1.682.821</u>
Vlottende Activa		
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	16.756	93.767
1.5.6 Overige overheden	14.095	36.058
1.5.7 Overige vorderingen	98.526	140.232
1.5.8 Overlopende activa	244.135	257.323
Totaal Vorderingen	<u>373.512</u>	<u>527.380</u>
1.7 Liquide middelen	3.075.231	2.520.806
Totaal Vlottende activa	<u>3.448.743</u>	<u>3.048.186</u>
Totaal Activa	<u><u>4.915.290</u></u>	<u><u>4.731.007</u></u>
PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve publiek	1.599.141	1.492.460
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek	265.009	397.866
Totaal Eigen vermogen	<u>1.864.150</u>	<u>1.890.326</u>
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Voorziening gebouwonderhoud	843.409	662.059
2.2.2 Personeelsvoorzieningen	554.412	513.467
Totaal Voorzieningen	<u>1.397.821</u>	<u>1.175.526</u>
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	197.424	150.307
2.4.7 Belastingen en sociale premies	407.046	395.709
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	116.968	117.140
2.4.9 Overige kortlopende schulden	137.880	163.875
2.4.10 Overlopende passiva	794.001	838.124
Totaal Kortlopende schulden	<u>1.653.319</u>	<u>1.665.155</u>
Totaal Passiva	<u><u>4.915.290</u></u>	<u><u>4.731.007</u></u>

Staat van baten en lasten over 2020

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	11.162.144	10.833.457	10.879.733
3.2 Overige overheidsbijdragen	95.354	78.870	101.743
3.5 Overige baten	134.822	245.970	352.868
Totaal Baten	11.392.320	11.158.297	11.334.344
4. Lasten			
4.1 Personele lasten	9.265.886	8.842.116	8.914.790
4.2 Afschrijvingen	292.796	299.657	293.014
4.3 Huisvestingslasten	580.272	582.510	572.445
4.4 Overige instellingslasten	1.275.169	1.469.798	1.500.277
Totaal Lasten	11.414.123	11.194.081	11.280.526
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering			
Saldo Baten en Lasten	-21.803	-35.784	53.818
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	933	2.927	1.958
5.4 Financiële lasten	5.308	0	0
Saldo Financiële baten en lasten	-4.375	2.927	1.958
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-26.178	-32.857	55.776
Resultaat	-26.178	-32.857	55.776

Kasstroomoverzicht over 2020

	2020	2019
Kasstroom uit operationale activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-21.803	53.818
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	292.797	293.014
- Mutaties voorzieningen	222.292	67.696
Mutaties werkkapitaal:		
- Vorderingen	153.868	-18.473
- Kortlopende schulden	<u>-11.836</u>	<u>-112.585</u>
	142.032	-131.058
Ontvangen interest	933	1.958
Betaalde interest	<u>-5.308</u>	<u>0</u>
	-4.375	1.958
Kasstroom uit operationale activiteiten	<u>630.943</u>	<u>285.428</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-76.520	-389.819
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-76.520</u>	<u>-389.819</u>
Mutatie liquide middelen	<u>554.423</u>	<u>-104.391</u>
Beginstand liquide middelen	2.520.806	2.625.197
Mutatie liquide middelen	554.425	-104.391
Eindstand liquide middelen	<u><u>3.075.231</u></u>	<u><u>2.520.806</u></u>

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2020

ACTIVA

1.2 Materiële vaste activa	Aanschafwaarde	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings boekjaar	Afschrijvingen boekjaar	Aanschafwaarde 31-12-2020	Afschrijvingen 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Afschrijvings- percentage
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.566.597	-531.372	1.035.224	14.955	-112.350	1.581.552	-643.722	937.830	5%-10%
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.167.733	-520.134	647.598	61.565	-180.447	1.229.298	-700.581	528.717	10%-25%
Totaal Materiële vaste activa	2.734.330	-1.051.506	1.682.822	76.520	-292.797	2.810.850	-1.344.303	1.466.547	

De aanschafwaarde en afschrijvingskosten per 31-12-2019 zijn aangepast met een bedrag ad EUR 216.895 betreffende volledig afgeschreven activa.

De afname van de boekwaarde ultimo 2020 ten opzichte van ultimo 2019 met EUR 216.275 heeft te maken het feit dat gezien te verwachten nieuwbouw/renovatie van beide schoolgebouwen geen grote investeringen meer worden gedaan in verbouwingen en inventaris.

31-12- 2020

31-12- 2019

De WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen is EUR 8.604.000 (peildatum 01-01-2019). De panden zijn verzekerd door de gemeentes Rotterdam en Rijswijk.

De vereniging is juridisch eigenaar van de aan de Valenciadreef te Rotterdam gelegen gebouwen, die zijn gesticht op grond die in erfpacht door de gemeente Rotterdam is verkregen en van de gebouwen aan de Trompetstraat 1 en 5 te Rijswijk. Het economisch claimrecht inzake deze gebouwen lag tot 31 december 1996 bij het Ministerie en vanaf 1 januari 1997 bij de gemeenten, waardoor de vereniging over deze activa geen risico loopt.

1.5 Vorderingen

1.5.1a Debiteuren	16.756	104.843
1.5.1b Voorziening oninbare debiteuren	0	-11.076
Totaal debiteuren	16.756	93.767

1.5.1.b Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Stand per 1 januari	11.076	10.513
Ottrekking	-11.076	-4.059
Dotatie	0	4.622
Stand per 31 december	0	11.076

De dotatie wegens oninbaarheid 2019 bestaat uit een schatting van het bedrag dat ouders niet zullen betalen van de ouderbijdragen en overige posten op de jaarnota. Dit omdat volgens richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap expliciet is aangegeven, dat het vrijwillige bijdragen betreft.

In verband met onzekerheden als gevolg van coronamaatregelen zijn in schooljaar 2020-2021 de ouderbijdragen pas gefactureerd in januari 2021. In het bedrag aan debiteuren zijn geen ouderbijdragen opgenomen, de voorziening oninbare debiteuren is daarom afgeboekt.

De vorderingen begrepen in de post debiteuren hebben zowel in 2020 als in 2019 een looptijd korter dan 1 jaar.

	31-12- 2020	31-12- 2019
1.5 Vorderingen		
1.5.6 Overige overheden	14.095	36.058
1.5.7 Overige vorderingen		
1.5.7.1 Personeel	5.652	18.934
1.5.7.6 Rente	914	1.534
1.5.7.9 Overig	<u>91.960</u>	<u>119.764</u>
Totaal Overige vorderingen	<u>98.526</u>	<u>140.232</u>

De onder de overige vorderingen opgenomen vorderingen hebben zowel in 2020 als in 2019 een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder Overig is een vordering opgenomen van EUR 46.691 (2019: EUR 39.408) op het GRIP het samenwerkingsverband op het gebied van identiteit op gemene rekening tussen de vier scholengemeenschappen voor gereformeerd voortgezet onderwijs in Nederland.

De deelnemende scholen krijgen in 2021 een factuur, waarmee de vordering wordt terugbetaald.

Onder overige vorderingen was ultimo 2019 een bedrag ad EUR 53.097 opgenomen, terug te vorderen van het UWV voor transitievergoedingen die in voorgaande jaren zijn uitbetaald aan medewerkers met wie als gevolg van arbeidsongeschiktheid de arbeidsovereenkomst is ontbonden met wederzijds goedvinden.

1.5.8 Overlopende activa		
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	244.135	257.323
Totaal Vorderingen	<u><u>373.512</u></u>	<u><u>527.380</u></u>

De post vooruitbetaalde kosten betreffen ultimo 2020 de kosten van het extern leermiddelenfonds voor een bedrag van resp EUR 226.428 (2019: EUR 240.155). Daarnaast bestaat deze post uit vooruitbetaalde onderhoudscontracten, licenties en kosten voor volgend kalenderjaar.

1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kas	766	415
1.7.2 Bank	<u>3.003.255</u>	<u>2.520.391</u>
Totaal Liquide middelen	<u><u>3.075.231</u></u>	<u><u>2.520.806</u></u>

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

PASSIVA**2.1 Eigen vermogen**

	Saldo 31-12-2019	Resultaat Boekjaar	Toevoegingen Boekjaar	Onttrekkingen Boekjaar	Saldo 31-12-2020
2.1.1 Algemene reserve publiek	1.492.460	-26.176	132.857	0	1.599.141
2.1.2 Bestemmingsreserves					
2.1.2.5 Vereenvoudiging bekostiging	100.000	0	0	-100.000	0
2.1.2.6 Renovatie B-toren	98.278	0	0	-32.857	65.421
2.1.2.7 Bekostiging 2020+2021	199.588	0	0	0	199.588
Totaal Eigen vermogen	1.890.326	-26.176	132.857	-132.857	1.864.150

Algemene reserve publiek

Het bestuur heeft besloten om conform begroting EUR 32.857 te onttrekken aan de bestemmingsreserve renovatie B-toren, het daarna resterende postieve saldo van EUR 6.838 wordt toegevoegd aan de algemene reserve publiek.

Bestemmingsreserves

De in 2015 gevormde bestemmingsreserve van EUR 100.000 met het oog op de op dat moment in voorbereiding zijnde wetgeving betreffende vereenvoudiging bekostiging van het voortgezet onderwijs, wordt ultimo 2020 toegevoegd aan de algemene reserve. De besluitvorming is in 2020 afgerond met een amendement waardoor brede scholengemeenschappen zoals de GSR een extra bijdrage zullen ontvangen, waardoor de te verwachten vermindering van de bekostiging 1,7% is in plaats van de eerder verwachte 3,75%. Om die reden en omdat de vermindering is verwerkt in de meerjaren-begroting, heeft het bestuur besloten de bestemmingsreserve weer toe te voegen aan de algemene reserve.

Ultimo 2015 is een bestemmingsreserve gevormd voor renovatie van de B-toren. Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt om pieken in de afschrijvingskosten als gevolg van de uitvoering van de renovatie van de B-toren op te vangen. Conform begroting wordt het begrotingstekort van EUR 32.857 ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Het bestuur heeft besloten ultimo 2019 een bestemmingsreserve van EUR 199.588 te vormen op basis van de in december 2019 toegekende EUR 154.96 per leerling op basis van de 'regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019'. In de regeling is opgenomen dat in het voortgezet onderwijs dit geld de komende twee jaren wordt uitgegeven ter verlichting van het lerarentekort en de werkdruk, maar wel als bekostiging verantwoord in 2019. Dat is de reden dat deze middelen in een aparte bestemmingsreserve worden opgenomen. Deze middelen zullen in 2021 worden besteed.

Op de bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2020

2.2 Voorzieningen	Saldo 31-12-2019	Dotaties Boekjaar	Onttrekkingen Boekjaar	Vrijval Boekjaar	Wijziging disconteringsvoet	Saldo 31-12-2020	Kortlopend deel <1 jaar	> 1 jaar en < 5 jaar	Langlopend deel >5 jaar
2.2.1.2 Groot onderhoud	662.059	250.000	-68.650	0	0	843.409	250.000	589.024	4.385
2.2.2.3 Loonkosten Personeel	229.406	205.900	-225.520	0	0	209.786	168.348	41.438	0
2.2.2.4 Jubileumgratificaties	100.306	8.548	-6.175	0	5.308	107.987	11.523	32.394	64.070
2.2.2.5 LPB Verlof	183.755	83.435	-37.366	0	0	229.824	0	229.824	0
2.2.2.6 Transitievergoedingen	0	6.815	0	0	0	6.815	6.815	0	0
Totaal Voorzieningen	1.175.526	554.698	-337.711	0	5.308	1.397.821	436.686	892.680	68.455

In de algemene toelichting worden de voorzieningen nader toegelicht.

	31-12- 2020	31-12- 2019

2.4 Kortlopende schulden

2.4.3 Crediteuren	197.424	150.307
2.4.7 Belastingen en sociale premies	407.046	395.709
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	116.968	117.140

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord.

De post belastingen en premies sociale verzekeringen betreft de nog te betalen loonheffing betreffende de betaalde salarissen van december van het verslagjaar.

De post schulden ter zake van pensioenen betreft de nog te betalen pensioenpremies betreffende de betaalde salarissen van december van het verslagjaar.

De dekkingsgraad van bedrijfstakpensioenfonds ABP per 31-12-2020 is 93,2 % (31-12-2019: 97,8 %). Bij een dekkingsgraad van 104,2 % voldoet het fonds aan de minimumvereiste.

2.4.9 Overige kortlopende schulden

2.4.9.1 Personeel	72.747	104.421
2.4.9.8 Overig	65.133	59.454
Totaal Overige kortlopende schulden	137.880	163.875

De schuld aan personeel heeft zowel ultimo 2020 als ultimo 2019 betrekking op niet opgenomen verlofuren, saldo extra gewerkte uren en te betalen transitievergoeding.

De onder overig opgenomen bedragen betreffen waarborg kluisjes, nog af te dragen BTW, diverse nog te betalen facturen die zijn binnen gekomen na afsluiting van de crediteurenadministratie.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2020

	31-12- 2020	31-12- 2019
2.4.10 Overlopende passiva		
2.4.10.1 Aanspraken vakantiegeld	277.858	283.535
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies	60.096	107.689
2.4.10.3 Vooruitontvangen gelden	91.095	166.881
2.4.10.4 Vooruitontvangen subsidies OCW	364.952	280.020
Totaal Overlopende passiva	794.001	838.125
Totaal kortlopende schulden	1.653.319	1.665.156

De post vooruitontvangen gelden is afgenomen, door een andere wijze van innen van de ouderbijdragen. Zie daarvoor de toelichting bij 1.5 debiteuren.

De onder overige schulden en overlopende passiva opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder 2.4.10.2/3 Vooruitontvangen subsidies en gelden zijn de volgende bedragen verantwoord:		
Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
2.4.10.2:		
Subsidie Passend Onderwijs + SWV	40.250	71.598
Subs exp wiskunde 2010	2.774	2.774
Europese subsidie	7.924	22.886
Akker voorschot	3.000	3.000
Gemeente Leren loont	0	7.431
Gemeente ROB	6.148	0
	60.096	107.689
2.4.10.3:		
Vooruit ontvangen ouderbijdragen	0	24.303
Middelen IO Vivat	60.784	67.005
Educatieve reizen	6.913	46.470
Suppletiefonds	8.288	5.565
Fonds Annulering Edureis	6.465	14.893
Fonds speciale doeleinden	8.645	8.645
	91.095	166.881
2.4.10.4:		
Subsidies OCW	364.952	280.020
	364.952	280.020
	516.143	554.590

De cijfers onder 2.4.10.2 zijn voor ultimo 2020 gesplitst tussen 2.4.10.2 en 2.4.10.4 ten opzichte van vermelding in jaarrekening 2019, waardoor de vooruitontvangen subsidies van OCW nu afzonderlijk worden weergegeven.

De middelen vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden per schooljaar toegekend en verantwoord in het kalenderjaar van het einde van het schooljaar. In de meeste gevallen wordt begin van het schooljaar een beschikking ontvangen en 5/12 van de bekostiging. Dit bedrag is opgenomen als vooruitontvangen subsidie Passend Onderwijs. Echter voor schooljaar 2020-2021 is de beschikking van samenwerkingsverband VO-koers en de bekostiging pas ontvangen in 2021. Dit verklaart het lagere saldo ultimo 2020.

Als gevolg van de Coronamaatregelen zijn er wijzigingen in opbrengsten en balansposities ten aanzien van de ouderbijdragen, educatieve reizen en fonds annulering Edeureis. Door de onduidelijkheid ten aanzien van het wel of niet kunnen uitvoeren van excursies en educatieve reizen in schooljaar 2020-2021 is de ouderbijdrage pas vastgesteld in december 2020 en gefactureerd in januari 2021. Er zijn daardoor geen vooruitontvangen ouderbijdragen en geen vooruitontvangen bijdragen voor educatieve reizen ultimo 2020. Het saldo van EUR 6.913 ultimo 2020 betreft een opgebouwde reserve van positieve overschotten in de voorgaande jaren op de educatieve reizen. Vanuit het fonds annulering Edeureis zijn de annuleringskosten betaald van de Educatieve reizen die in mei 2020 vanwege de coronamaatregelen niet uitgevoerd konden worden.

Model G: Overzicht niet geormerkte doelsubsidies OCW								
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag toewijzing	Saldo 31-12-2019	Ontvangen Boekjaar	t.b.v. Exploitatie Boekjaar	Investering Boekjaar	Saldo 31-12-2020
Regeling bekostiging lesmateriaal	2019	999254	409.344	238.784	0	238.784	0	0
Regeling bekostiging lesmateriaal	2020	1081880	421.663	0	421.663	175.693	0	245.970
Lerarenbeurs	2019-2020	1007651	34.545	20.151	0	20.151	0	0
Lerarenbeurs	2020-2021	1091348	42.046	0	42.046	17.944	0	24.102
Lerarenbeurs	2020-2021	1101948	-729	0	-729	-729	0	0
Zij-instroomsubsidie	2019	998039	20.000	9.085	0	9.085	0	0
Zij-instroomsubsidie	2020	1078861	20.000	0	20.000	18.050	0	1.950
Zij-instroomsubsidie	2020	1102965	40.000	0	40.000	31.070	0	8.930
Prestatiesubsidie VSV VO niet uitgeput 2018	2020	1050525	1.322	0	1.322	1.322	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO vast 2019	2019	1015084	12.000	12.000	0	12.000	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO variabel 2019	2020	1102179	1.578	0	1.578	1.578	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO vast 2020	2020	1094421	12.000	0	12.000	0	0	12.000
Prestatiesubsidie VSV VO variabel 2020	2020	1097640	11.250	0	11.250	11.250	0	0
Regeling versterking functiemix	2020	1048233	211.904	0	211.904	211.904	0	0
IHO 2020-2021 tijdvak 2	2020	10P2-43591-VO	7.200	0	7.200	0	0	7.200
Doorstroom VMBO Havo	2020	DHAVO19 139	7.000	0	7.000	7.000	0	0
Prestatiebox	2020	1049232	445.858	0	445.858	445.858	0	0
Pilotpraktijkgericht programma gl tl	2020	GLTL20238	162.000	0	64.800	0	0	64.800
Totalen			1.858.981	280.020	1.285.892	1.200.960	0	364.952

Model G1

Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond	
		Kenmerk	Datum
Zij-instroomsubsidie		998039	10-4-2019
Zij-instroomsubsidie		1078861	15-4-2020
Zij-instroomsubsidie		1102965	19-11-2020
Lerarenbeurs		1007651	20-9-2019
Lerarenbeurs		1091348	22-9-2020
Lerarenbeurs		1101948	21-12-2020
IHO 2020-2021 tijdvak 2		10P2-43591-VO	16-10-2020

Model G.2b

Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum						
Pilotpraktijkgericht programma GLTL	GLTL20238	1-12-2020	162.000	0	0	64.800	0	64.800

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft GSR een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. GSR zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

- Kredietrisico: De maximale kredietrisico bedraagt EUR 16.756 (stand debiteuren ultimo balansdatum).
- Renterisico: vanwege het ontbreken van rentedrag Renterisico: vanwege het ontbreken van rentedragende vorderingen en schulden is het renterisico minimaal.
- Liquiditeitsrisico: GSR loopt geen liquiditeitsrisico's.

Overzicht verbonden partijen			
Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code Activiteiten
Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in Westelijk Nederland	Vereniging	Rotterdam	4*
Samenwerkingsverband Koers VO	Vereniging	Rotterdam	4 *
Samenwerkingsverband V(S)O Zuid Holland West	Vereniging	Den Haag	4 *
GRIP Gereformeerd Identiteitsplatform	Gemene Rekening	Rotterdam	4 *

* Code activiteiten: 1. contractonderwijs 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overige

De GSR is een school voor en door christenen. De school zoekt verbinding met de brede christelijke achterban. Om mogelijk te maken dat ouders vanuit de brede christelijke achterban ook lid kunnen worden van de vereniging, is de school in 2020 overgedragen van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in Westelijk Nederland naar de op 11 november 2019 opgerichte nieuwe vereniging de 'GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voorgezet Onderwijs in de Randstad'. De Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in Westelijk Nederland zal in 2021 worden opgeheven.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van een langlopend huurcontract voor kopieer- en printapparatuur. De verplichtingen die hieruit voortvloeien bedragen voor 2021 EUR 29.242 excl. BTW per jaar. De verplichting is aangegaan tot 1 augustus 2022.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 vande Regeling "Onvoorzien gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op de Minister van OCW. De RJ heeft waardering van deze post toegestaan tegen nominale waarde of tegen actuele waarde.

Rekening houdend met het doorlopende karakter van deze vordering, kan de actuele (contante) waarde van deze post op nihil worden gesteld. Deze post wordt derhalve vanaf 2010 niet meer opgenomen onder de post vorderingen in deze jaarrekening.

Ten tijde van het opstellen en vaststellen van de jaarrekening 2020 loopt er een rechtszaak tussen de GSR en een leverancier van leermiddelen, die in november 2019 is aangespannen. In de jaarrekening is hiervoor geen claim opgenomen, omdat de GSR een pleitbaar juridisch standpunt heeft ten aanzien van het huidige dispuut met de leverancier.

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
B A T E N			
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 Normatieve rijksbijdrage OCW	9.813.576	9.570.012	9.399.542
3.1.2.2 Niet-geoordeelde subsidies OCW	1.200.960	1.100.369	1.341.785
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	147.608	163.076	138.406
Totaal Rijksbijdragen OCW	<u>11.162.144</u>	<u>10.833.457</u>	<u>10.879.733</u>

De normatieve rijksbijdrage OCW is EUR 243.564 hoger dan begroot door verhoging van de personele bekostiging met 3,13%, een loonprijsbijstelling van de materiele bekostiging met 1,75% en EUR 41.048 meer inhouding WW-uitkeringen. In de niet-geoordeelde subsidies OCW is ultimo 2019 EUR 199.588 opgenomen bestemd voor 2020 en 2021. De niet-geoordeelde subsidies OCW zijn EUR 100.591 hoger dan begroot door EUR 58.205 voor zij-instroom. Daarnaast zijn meer middelen ontvangen dan begroot voor functiemix, prestatiebox en bestrijding voortijdig schoolverlaten en doorstroom VMBO-Havo. De ontvangen rijksbijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn EUR 15.468 lager dan begroot, door een dubbele verwerking van de bekostiging BPO in de begroting als gevolg van een wijziging van de bekostigingsstructuur.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Baten gemeenten

3.2.1.1 Gemeente Rotterdam	95.354	78.870	101.743
Totaal Overige overheidsbijdragen	<u>95.354</u>	<u>78.870</u>	<u>101.743</u>

De gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn EUR 16.484 hoger dan begroot. In de begroting is uitgegaan van een lagere toekenning voor schooljaar 2020-2021.

3.5 Overige baten

3.5.1 Verhuur onroerende zaken	25.666	26.620	43.398
3.5.5 Ouderbijdragen	53.744	40.000	48.953
<i>3.5.6 Overige</i>			
3.5.6.1 Contributies	1.674	3.500	6.415
3.5.6.2.5 Overig	19.626	0	60.112
3.5.6.5.2 Ouderbijdragen reizen en excursies	34.112	175.850	193.990
Totaal Overige baten	<u>134.822</u>	<u>245.970</u>	<u>352.868</u>

In de post Verhuur 2019 was een bedrag van EUR 10.742 opgenomen aan achterstallige huur gymzaal Rijswijk. Het bedrag aan ouderbijdragen voor reizen en excursies is EUR 143.002 lager dan begroot als gevolg van coronamaatregelen, waardoor educatieve reizen en het grootste deel van de excursies niet door konden gaan. Onder overig is ultimo 2019 opgenomen een bedrag ad EUR 53.097 terug te vorderen van het UWV voor transitievergoedingen die in voorgaande jaren zijn uitbetaald aan medewerkers met wie als gevolg van arbeidsongeschiktheid de arbeidsovereenkomst is ontbonden met wederzijds goedvinden. Ultimo 2020 betreft overig EUR 15.600 subsidie van de Europese Unie voor een uitwisselingsproject met Duitsland en EUR 4.000 voor subsidie watertappunten.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
LASTEN			
4.1 Personele lasten			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	6.634.814	6.465.015	6.346.279
4.1.1.2 Sociale lasten	874.272	814.258	820.505
4.1.1.3 Vakantierechten	277.858	276.559	283.536
4.1.1.4 Pensioenen	1.059.699	950.674	1.027.662
4.1.2.1 Mutaties personele voorzieningen	41.812	55.000	65.766
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	273.024	175.000	247.863
4.1.2.3 Overige personele lasten	234.966	220.455	308.402
4.1.3 Uitkeringen	-14.357	0	-41.257
4.1.3 Detachering	-116.202	-114.845	-143.966
Totaal Personele lasten	<u>9.265.886</u>	<u>8.842.116 0</u>	<u>8.914.790</u>

De personele lasten zijn EUR 429.078 hoger dan begroot. EUR 267.000 van deze overschrijding wordt gedekt vanuit de verhoging van de personele bekostiging met 3,13%.

Van de resterende overschrijding van EUR 162.078 is de belangrijkste oorzaak een overschrijding van het budget voor kosten ziektevervang met EUR 133.000.

Het aantal medewerkers in loondienst bedroeg op 31 december 2020 107,4 fte (2019: 105,3 fte).

Op 31 december 2020 is 1,6 fte OP en 0,2 fte OOP (2019: 2,4 fte) ingezet voor vervanging van ziekte en zwangerschap.

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2.1 Gebouwen	112.350	113.034	113.913
4.2.2.5 Computers en netwerkapparatuur	88.872	92.807	90.917
4.2.2.8 Inventaris	91.574	93.816	88.184
Totaal Afschrijvingen	<u>292.796</u>	<u>299.657</u>	<u>293.014</u>

De specificatie van de afschrijvingslasten is terug te vinden in de toelichting bij de materiële vaste activa.

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.3.1 Onderhoudskosten gebouw	24.490	25.000	25.867
4.3.3.2 Mutatie voorziening gebouwonderhoud	250.000	250.000	250.000
4.3.3.3 Aanschaf klein inventaris	10.354	6.000	7.892
4.3.4 Energie en water	134.557	143.000	137.401
4.3.5 Schoonmaakkosten	143.279	134.053	128.792
4.3.6 Heffingen	17.592	24.457	22.493
Totaal Huisvestingslasten	<u>580.272</u>	<u>582.510</u>	<u>572.445</u>

De schoonmaakkosten zijn in 2020 EUR 9.226 hoger door aanschaf hygiënemateriaal in verband met coronamaatregelen. Onder aanschaf klein inventaris een bedrag van EUR 3.100 opgenomen voor aanschaf watertappunten, hiervoor is onder overige baten subsidie ontvangen.

4.4 Overige instellingslasten

4.4.1.4 Organisatiekosten

4.4.1.4.1 Kantoorkosten	46.030	52.089	54.102
4.4.1.4.3 Verzendkosten	10.172	13.500	12.474
4.4.1.4.4 Communicatiekosten	28.061	35.481	27.324
4.4.1.4.6 Dienstreizen	4.160	12.000	5.696
4.4.1.4.7 MR	3.415	9.000	5.872
Totaal Organisatiekosten	<u>91.838</u>	<u>122.070</u>	<u>105.468</u>

Voor communicatiekosten was in de begroting een hoger bedrag gereserveerd voor verhoging capaciteit glasvezellijnen, dan de daadwerkelijke kosten bleken te zijn. De kantoorkosten en dienstreizen zijn lager als gevolg van meer thuiswerken als gevolg van coronamaatregelen.

4.4.1.5 Externe kosten

4.4.1.5.1 Administratie en accountant	237.879	204.982	258.889
4.4.1.5.3 Contributies	8.470	11.637	11.760
4.4.1.5.5 Verzekeringen	4.965	5.000	6.372
Totaal Externe kosten	<u>251.314</u>	<u>221.619</u>	<u>277.021</u>

De post administratie en accountant is overschreden door de externe kosten voor werving nieuwe bestuurder en extra kosten voor administratiekantoor in verband met administratieve overgang naar nieuwe vereniging als werkgever.

In de post onder 4.4.1.5.1 Administratie en accountant is EUR 24.351 opgenomen voor honoraria van de accountant, te specificeren als volgt (cf artikel 2:382a BW):

- onderzoek jaarrekening	22.324	22.990
- andere controle opdrachten	2.027	2.027
- fiscale adviezen	0	0
- andere niet-controledienst	0	0
Totaal accountantslasten	<u>24.351</u>	<u>25.017</u>

In de kosten onderzoek jaarrekening is in 2019 nog een bedrag van EUR 2.420 opgenomen voor controle jaarrekening 2018

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.4 Overige kosten			
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur	219.461	237.245	254.460
4.4.2.2a Leermiddelen	482.206	395.832	416.597
4.4.2.2b Onderwijskosten	179.883	296.032	238.497
4.4.4.8 Kosten excursies en edureizen	34.297	177.000	189.955
4.4.4.9 Diverse organisatiekosten	16.170	20.000	18.279
Totaal Overige kosten	932.017	1.126.109	1.117.788
Totaal Overige instellingslasten	1.275.169	1.469.798	1.500.277

De kosten leermiddelen zijn EUR 35.996 hoger dan begroot, door langere doorlooptijd van het aanbestedingsproces, moest bestaand contract verlengd worden en kon de geplande bezuiniging niet worden gerealiseerd.

De kosten excursies en edureizen zijn EUR 142.703 lager dan begroot, als gevolg van het niet doorgaan van educatieve reizen en veel excursies door de coronamaatregelen.

5.1 Financiële baten

5.1.1 Rentebaten	933	2.927	1.958
Totaal Financiële baten	933	2.927	1.958

5.4 Financiële lasten

5.4.1 Rentelasten	5.308	0	0
Totaal Financiële lasten	5.308	0	0

Saldo Financiële baten en lasten	-4.375	2.927	1.958

WNT-verantwoording 2020 GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad

De WNT is van toepassing op GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad

Het bezoldigingsmaximum is in 2020 berekend conform het WNT-maximum voor het onderwijs. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse C, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 143.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband.

Het WNT-maximum bedraagt voor leden van het toezichhoudend orgaan 15% voor voorzitters en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum naar rato van de duur van het dienstverband.

De klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld.

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	3
Totaal aantal complexiteitspunten	8

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020

Bedragen x € 1	C.A. Klapwijk	M.J. de Vries
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/7	01/08-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 82.135	€ 43.178
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.489	€ 8.300
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 93.624</i>	<i>€ 51.478</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 83.221	€ 59.799
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 93.624	€ 51.478
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	€ 10.760 artikel 3 lid 2 WNT*	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019

Bedragen x € 1	C.A. Klapwijk
Functiegegevens	Rector/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 120.585
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.644
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 140.229</i>
Individueel toepasselijke	€ 138.000
Bezoldiging	€ 140.229

* Echter op basis van artikel 3 lid 2 van de WNT is het toegestaan om voor de toetsing aan de WNT-norm een component van de bezoldiging die betrekking heeft op een eerder kalenderjaar toe te rekenen voor de toetsing aan de WNT-norm aan het kalenderjaar waarop deze component betrekking heeft (zie tekst van de WNT artikel 3 lid 2 in bijlage 2).

Voor 2020 is dit gebeurd voor de uitbetaling van het vakantiegeld van juni tot en met december 2019 en voor de uren verlof die in voorgaande jaren zijn opgebouwd. Voor het vakantiegeld betekent dit, dat dit voor alle voorgaande jaren toegerekend gaat worden aan de jaren waarop het vakantiegeld is opgebouwd.

Als voor de toetsing deze bedragen in mindering worden gebracht resteert voor 2020 een bezoldiging voor vergelijking met de WNT-norm van € 82.386.

Daarmee ligt deze onder de WNT-norm van € 83.221.

WNT-verantwoording 2020 GSR-Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020				
Bedragen x € 1	J. Storm	O.L.M. de Jager-Bes	M.H.C. de Romph	M. Blokhuis
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aspirantlid				
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 4.680	€ 2.400	€ 3.675	€ 2.550
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 4.680	€ 2.400	€ 3.675	€ 2.550
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019				
Bedragen x € 1	J. Storm	O.L.M. de Jager-Bes	M.H.C. de Romph	M. Blokhuis
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 3.998	€ 2.100	€ 2.573	€ 1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.700	€ 13.800	€ 13.800	€ 13.800

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020			
Bedragen x € 1	J.P. Versteegt	J.A. van Tatenhove	M.H. Hindriks
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aspirantlid			9/11-19/11
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 19/11	01/01 - 31/12	19/11-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 2.175	€ 0	€ 750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.655	€ 14.300	€ 2.076
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 2.175	€ 0	€ 750
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	J.P. Versteegt	J.A. van Tatenhove	
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	03/06 - 31/12	
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 1.575	€ 0	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 13.800	€ 8.015	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

n.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

n.v.t.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die de cijfers beïnvloeden.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

College van Bestuur:

M.J. de Vries

Raad van Toezicht:

J. Storm

O.L.M. de Jager-Bes

M.H.C. de Romph

M. Blokhuis

J.P. Versteegt

J.A. van Tatenhove

M.H. Hindriks

Datum:

(Voorstel) bestemming van het resultaat

In de statuten is geen regeling opgenomen rondom de bestemming van het resultaat.

Voorstel bestemming van het resultaat

Mutatie Algemene reserve publiek	-26.176
Toevoeging algemene reserve publiek	132.857
Onttrekking Vereenvoudiging bekostiging	-100.000
Onttrekking bestemmingsreserve Renovatie B-toren	-32.857
Totaal	<u><u>-26.176</u></u>

3 Overige gegevens

3.1. Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van de GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 21 juni 2021
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,
Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.